

Teknologiaeteollisuus

Vastuullisuuden voima

Miten Teknologiaeteollisuuden yritykset toimivat edelläkävijöinä, muuttavat toimialaa ja tekevät taloudellista tulosta

Sisällys

Tiivistelmä	1	Säätelyn tulee kannustaa edelläkävijyyteen	29
Summary	3	ja vastuullisuuden kirittämiseen	29
Lukijalle	5	Bottom-Up vai Top-Down?.....	30
Raportin tulkinnasta ja käytetyistä käsitteistä	6	Vapaaehtoisuus vai sääntely? Ei joko-tai vaan	
Kohti vastuullisia strategioita	8	molempia tarvitaan kilpailuedun luomiseen	32
Sanoista tekoihin - millä vastuullisuustoimilla saadaan aikaan aitoa		Miksi vapaaehtoisuus?	34
vaikuttavuutta?	9		
Missä ovat vastuullisuuden suurimmat vaikutusmahdollisuudet?	17		
Mikä erottaa vaikuttavuuden			
edelläkävijät muista?	19		
Mikä yhdistää eniten yleistä vaikuttavuutta ja taloudellista tulosta			
vastuullisuudella saavuttaneita yrityksiä?.....	25		
Miten nostaa yrityksen vastuullisuustoimien vaikuttavuutta ja kääntää			
vastuullisuus viivan alle jääväksi tulokseksi?	26		
Mikä estää vastuullisuuden läpimurtoa -			
ja miten pullonkauloja voi poistaa?	27		

Tiivistelmä

Globaalit kriisit ovat osoittaneet, että yrityksillä on mahdollisuus panna liikkeelle resursseja yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseksi. Tällä selvityksellä kartoitimme vastuullisuuden tilaa teknologiateollisuudessa. Selvitykseen osallistui yli 200 Teknologiateollisuuden jäsenyritystä keväällä 2022. Selvityksen toteutti Demos Helsinki yhteistyössä Kuulas Helsingin kanssa.

Vastuullisuus teknologiateollisuudessa

Teknologiateollisuuden yritykset ovat keskittyneet vastuullisuudessa paljolti ilmaston ja ympäristön kestävyteen sekä oman toiminnan piirissä tehtäviin toimiin. **Yhä useampi yritys näkee kuitenkin vastuullisuuden ympäristön, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyuden moniulotteisena kokonaisuutena.**

- **Yritykset jakavat näkemyksen, että toimintaympäristö muuttuu väijäämättä kohti maailmaa, jossa vastuullisuus on lopulta liiketoiminnan elinehto.** Vastuullisuuden merkityksen odotetaan kasvavan ja se koetaan tärkeäksi keskusteluksi siitä, miten yritykset rakentavat aktiivisesti positiivista muutosta ja omaa yhteiskunnallista rooliaan.
- **Kestämättömällä liiketoiminnalla on selkeä parasta ennen päivämäärä, myös asiakkaiden ja yritysten oman henkilöstön näkökulmasta.**

- **Vastuullisuus nähdään voimavarana muuttaa markkinaa sekä asiakkaiden odotuksia.** Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ja niiden vaikuttavuuden seuraaminen tuottavat arvokasta dataa.
- **Yritykset kokevat mittaamisen suurimmaksi yksittäiseksi osaamishaasteeksi vastuullisuuden edistämiseksi.** Myös osaamisen puute vastuullisuuden kaupallistamisessa liiketoiminnaksi sekä liian vähäiset resurssit vastuullisuuden yleiselle, mutta myös vapaaehtoisten toimien edistämiseksi ovat pullonkauloja.

Vastuullisuuden taloudelliset vaikutukset

Tulokset vastuullisuuden talouteen liittyvistä vaikutuksista ovat myös selkeät: **Vastuullisuustyön vaikuttavuutta kasvattamalla saadaan aikaan myös viivan alle jäävää taloudellista tulosta.**

- **Vaikuttavuuden tavoittelu vastuullisuudella luo taloudellista tulosta, mutta taloudellisen tuloksen tavoittelu ei samassa määrin luo vaikuttavuutta vastuullisuudelle.**
- **Mitä voimakkaammin liiketoiminta perustuu vastuulliseen strategiaan ja tekemiseen, sen vaikuttavampaa ja taloudellisesti tuloksellisempaa toiminta on.**

- **Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ovat avainasemassa kilpailuetujen kehittämisessä ja toimintaympäristön muutoksen navigoimisessa.** Ilman niitä yritys toimii ulkoisten paineiden sanelemana omassa vastuullisuustyössään, ja asettaa oman liiketoimintansa strategisen kehityksen sekä keskeisiä päätöksiä kilpailijoiden ja sääntelyn määriteltäviksi.
- **Suurimmat mahdollisuudet vastuullisuustoimien vaikuttavuuden ja oman taloudellisen tuloksen kasvattamiselle ovat yrityksen vastuullisuuskädenjäljen kasvattamisessa**
- **Eniten positiivisia yhteiskunnallisia vaikutuksia ja taloudellista tulosta aikaansaavat yritykset ovat niitä, joissa vastuullisuus on**
  1. strategian ytimessä,
  2. osa johdon arvomaailmaa ja palkitsemisjärjestelmää, sekä
  3. yhdessä sidosryhmien kanssa edistettävä asia, jonka
  4. uskotaan tuottavan taloudellista tulosta.
- **Yritykset, jotka onnistuvat ennakoimaan vastuullisuuden kehitystä ja osallistumaan edelläkävijyyden ansiosta ratkaisujen pohtimiseen yli sektoreiden ovat hyötäneet etupainotteisesta vastuullisuudesta niin vaikuttavuuden kuin taloudellisen tuloksen näkökulmista.**
- **Kilpailuedun luominen vaatii vapaaehtoisten toimien lisäksi myös vastuullisuuden minimitasoa korottavaa ja yhtenäistävää sääntelyä, joka palkitsee vapaaehtoisuudesta ja edelläkävijyydestä eikä vääristä kilpailua.**
- **Vastuullisuuden sääntelykehikkoa ei tule asettaa samanlaisesti liian yksityiskohtaisesti liian kauas tulevaisuuteen.** Sääntelyn tulee tarkentua ja muuttua toimialakohtaiseksi askel askeleelta haasteiden ja ratkaisujen hahmottuessa tarkemmin mm. edelläkävijöiden kokemusten ja tieteellisen näytön lisääntyessä.
- **Sääntelyn tulee antaa tilaa uusien teknologioiden synnylle ja eri sektoreiden väliselle dialogille, miten niitä ohjataan.** Suomalaiset Teknologiateollisuuden yritykset hyötyvät laajemman markkinan kunnianhimoisesta ja tavoiteorientoituneesta sääntelystä.
- **Uudenlaiset joustavat ja jatkuvasti kehittyvät yhteistyön mallit ovat tärkeitä vastuullisuuden edistämiseksi epälineaarisesti muuttuvassa toimintaympäristössä.** Vapaaehtoiset, haasteita ratkaisevat toimet antavat mandaatin osallistua keskusteluun: mihin ja milloin sääntely on tehokas työkalu, ja mitä ylipäänsä kannattaa säännellä ja kuinka yksityiskohteisesti.

Vastuullisuus ja sääntely

Teknologiateollisuuden yritykset odottavat vastuullisuuden sääntelyn ja sääntelypaineen lisääntyvän ja laajentuvan tulevaisuudessa. **Vapaaehtoiset toimet koetaan nopeimmaksi ja tehokkaimmaksi tavaksi edistää vastuullisuutta, mutta sääntelylläkin nähdään hyötyjä.** Osa yrityksistä kokee sääntelyn ja sääntelypaineen keinoksi tuoda vastuullisuus yrityksen agendalle ja parhaimmillaan strategian ytimeen.

Summary

Global crises have shown that businesses have the potential to mobilise resources to address societal challenges. This report explores the state of sustainability in the technology industries of Finland. The study was carried out by Demos Helsinki in collaboration with Kuulas Helsinki. More than 200 member companies of the Technology Industries of Finland participated in the study, which took place in spring 2022. The three themes below articulate key trends and insights.

Sustainability and corporate responsibility in the technology industry

Companies in the Finnish technology industry have primarily focused their sustainability efforts on climate and environmental topics, as well as in actions within the scope of their own operations. More recently, however, there **is a growing recognition of sustainability as a multidimensional set of environmental, social and economic issues.**

- **Companies share the view that the business environment is inevitably changing towards a world where sustainability and corporate responsibility will ultimately be the lifeblood of business.** The importance of sustainability is not only expected to grow but also become an intrinsic part of business. Sustainability also highlights an important debate on companies' role in society and their responsibility to actively build positive change.

- **Unsustainable business practices are seen as carrying clear liability for businesses and for broader communities.**
- **Sustainability and corporate responsibility are seen as powerful tools for positive change, with impact on the broader market and societal expectations.** Corporate responsibility actions and their assessment often generate valuable data about current operations and impact.
- **Assessment of results is perceived by companies as the single biggest competence challenge to promoting sustainability.** Lack of skills in understanding how sustainability impacts long-term profitability are currently impacting the capabilities of businesses to make more financially resilient decisions that also benefit society.

The economic impact of sustainability and voluntary corporate responsibility

The results on the economic impact of sustainability are clear: **increasing the impact of sustainability work and particularly 'voluntary' actions of corporate responsibility also generates economic viability.**

- **The more strongly your business is based on a sustainable strategy and practice, the more impactful and economically viable the business will be.**
- **Voluntary corporate responsibility actions play a key role in developing competitive advantages and navigating the changing business environment.** Without them, a company will be subject to external pressures in its own sustainability efforts, and will subject its own strategic business development and key decisions to competitive and regulatory scrutiny.
- **The greatest potential for increasing the impact of sustainability, voluntary corporate responsibility activities and the company's own financial performance lies in increasing the sustainability handprint of the company.**
- **The companies with the highest positive social impact and economic performance are those where sustainability and corporate responsibility are**
  1. at the heart of their strategy,
  2. a part of management's values and reward system,
  3. promoted in partnership with stakeholders, and
  4. believed to deliver economic results.
- **Companies that manage to anticipate sustainability developments and take a lead in thinking about solutions across sectors have benefited from a forward-looking approach to sustainability, both in terms of impact and financial performance.**
- **Creating competitive advantage requires not only voluntary actions but also regulation** that raises and harmonises minimum levels of sustainability, rewards voluntary action and leadership and does not distort competition.
- At the same time, **the regulatory framework for sustainability must not be set too far into the future in too much detail.** Regulation should become more detailed and sector-specific, as the challenges and solutions become clearer, for example through the experiences of frontrunners and scientific evidence.
- **Regulation must allow room for the emergence of new technologies and innovations, and for dialogue between different sectors on how to manage them.** Finnish technology companies would benefit from ambitious and goal-oriented regulation of a wider market.
- **New, flexible and constantly evolving models of cooperation are important to promote sustainability in a non-linearly changing environment.** Voluntary, challenge-solving sustainability actions provide a mandate to contribute to the debate: where and when regulation is an effective tool, and what is worth regulating in the first place, and in what detail.

Sustainability and regulation

Companies expect regulation and regulatory pressure on sustainability and corporate responsibility to continue to increase in the future. **Voluntary actions are seen as the quickest and most effective way to promote sustainability, but regulation is also seen as having benefits.** Regulation and regulatory pressure can be a way to put sustainability on the corporate agenda and, ideally, at the heart of strategy.

Lukijalle

Teknoliateollisuus ry vahvisti toimialan vastuullisuuslinjaukset vuonna 2021. Kestävä kasvu, vastuunkanto ihmisoikeuksista niin omassa toiminnassa kuin arvoketjussakin sekä hiilineutraali kiertotalous ja resurssiviisuus ovat meillä kannattavan liiketoiminnan kulmakiviä. Ne ovat vastuullisen yritystoiminnan ytimessä luoden uusia, digivihreitä liiketoimintamahdollisuuksia ja työpaikkoja.

Nyt vuosi linjausten jälkeen halusimme selvittää, mitä teknoliateollisuudessa vastuullisuustoimilla saadaan aikaan, miten vastuullisuus ymmärretään yritysten arjessa, millaisia haasteita on tunnistettavissa, voisiko vapaaehtoisuudella olla pakottavaa lainsäädäntöä vaikuttavampi voima ja miten vastuullisuustoimet kääntyvät positiiviseksi taloudelliseksi tulokseksi. Tähän saimme apua yli 200 jäsenyritykseltämme, kiitos heille luottamuksesta.

Tulokset ovat selkeät: vastuullisuustyön konkreettisilla toimilla saadaan aikaan myös viivan alle jäävää taloudellista tulosta. Emme väitä tämän olevan helppoa ja myös Teknoliateollisuuden yritykset ovat alttiita globaalien talouden kriiseille ja häiriöille. Digitalisoitua, vastuullinen ja rajat ylittävä kansainvälinen talous luo kuitenkin aina mahdollisuuksia kaiken kokoisille edelläkävijöille.

Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet mahdollistavat yrityksille erottuvien kilpailutekijöiden luomisen. Tuekseen tämä vaatii uudenlaista sääntelyä, joka ei aseta suomalaisia teknoliateollisuuden

yrityksiä epäreiluun kilpailuasetelmaan, vaan palkitsee riman nostosta sekä innovatiivisuudesta. Toimintaympäristö muuttuu joka tapauksessa kohti maailmaa, jossa vastuullisuus on lopulta liiketoiminnan elinehto. Tähän yritykset voivat varautua omaan toimintaansa parhaiten sopivilla vapaaehtoisilla toimilla jo ennen sääntelyä, mahdollistaen näin myös liiketoiminnallisten hyötyjen saavuttamisen. Tähän haluamme rohkaista tässä raportissa.

Vapaaehtoisuus luo lisäksi mahdollisuuden olla mukana määrittelemässä markkinaa, eikä ulkoistaa sitä pelkästään esimerkiksi lainsäätäjälle. Pakottava sääntely ei aina ole paras tai nopein ratkaisu.

Raportti kertoo myös jotain olennaista jäsentemme yrityskulttuureista. Teknoliateollisuudessa arvostetaan tuloksia ja aikaansaamista, osataan olla tarvittaessa kriittisiä ja katsotaan tulevaisuuteen. Ja viesti on mitä suurin: nyt vastuullisuus kääntyy vaikutukseksi ja rahaksi, ja näyttöjä tuloksista on.

*Pirita Lindell
Vastuullisuusjohtaja
Teknoliateollisuus ry*

Raportin tulkinnasta ja käytetyistä käsitteistä

Vastuullisuutta, vastuullisuustoimia ja niiden kautta saavutettuja tuloksia pyydettiin selvityksessä arvioimaan ympäristön, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden näkökulmasta. Tulokset perustuvat Teknologiateollisuus ry:n jäsenyritysten omiin arvioihin vastuullisuudesta yleensä sekä omilla vastuullisuustoimilla aikaansaaduista yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista. Vaikuttavimmat vastuullisuustoimet -projektin toteutti Teknologiateollisuus ry:n toimeksiannosta Demos Helsinki. Tutkimustoimisto Kuulas Helsinki vastasi projektin kvantitatiivisesta kyselyosiosta ja analyysistä. Kyselyn tarkka vastaajajakauma löytyy erikseen saatavilla olevasta tutkimusraportista.

Toiminnan jalanjälki

Toiminnan jalanjäljellä viittaamme tässä selvityksessä yrityksen oman toiminnan haitallisiin vaikutuksiin ympäristöön, ilmastoon, sosiaaliseen ja taloudelliseen kestävyteen. Jalanjäljen pienentäminen tarkoittaa yrityksen omasta suorasta toiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten vähentämistä, kuten esimerkiksi hiilijalanjäljen minimoimista päästöjen vähentämisen kautta.

Vastuullisuuskädenjälki

Kädenjäljellä viittaamme tässä selvityksessä niihin positiivisiin ympäristön, ilmaston, sosiaalista ja taloudellista kestävyttä edistäviin vaikutuksiin, joita yritys saa toiminnallaan aikaan oman toimintansa ulkopuolella. Kädenjäljen kasvattaminen tarkoittaa positiivisten vaikutusten aikaansaamista oman suoran toimin-

nan ulkopuolella, kuten esimerkiksi asiakkaiden hiilipäästöjen vähentymistä tai työolojen parantamista läpi arvoketjun. Vastuullisuuskädenjälki viittaa siis laajempaan kädenjälkivaikutukseen kuin yleisesti käytetty hiilikädenjälki, joka keskittyy vain ilmastopäästöihin.

Vastuullisuustoimien yleinen vaikuttavuus

Vastuullisuuden yhteiskunnallista vaikuttavuutta on arvioitu tutkimuksessa erilaisten mitattavien tavoitteiden ja toimien kautta, joilla yritykset ovat itse arvioineet saaneensa aikaan positiivisia vaikutuksia omassa toiminnassa, asiakkaille sekä koko arvoketjulle ja yhteiskunnassa. Positiivinen vaikutus määriteltiin selvityksessä konkreettisiksi, laadullisiksi tai määrällisiksi muutoksiksi, jotka todentavat tavoitteiden saavuttamista.

Vastuullisuustoimien taloudellinen vaikuttavuus

Halusimme myös ymmärtää vastuullisuustoimien vaikutusta yritysten taloudelliseen tulokseen. Yritykset arvioivat vastuullisuustoimien taloudellista vaikuttavuutta samojen mitattavien tavoitteiden ja toimien kautta kuin yleistä vaikuttavuutta, mutta näkökulmana oli arvio vaikutuksesta yrityksen taloudelliseen tulokseen. Positiivinen vaikutus määriteltiin selvityksessä konkreettiseksi, parantavaksi vaikutukseksi yrityksen taloudelliseen tulokseen.

Vastuullisuus ymmärretään laaja-alaisesti, vaikka erityisesti suurissa yrityksissä ymäristövastuu korostuu yksittäisenä keihäänkärkenä

Kerro vielä omin sanoin, miten vastuullisuus ymmärretään organisaatiossasi?

Vastuullisuus ymmärretään usean tekijän summana

"Meillä vastuullisuuden alakategoriat ovat: 1. Taloudellinen vastuu 2. Sosiaalinen vastuu 3. Ympäristövastuu."

"Hyvin laajasti: ympäristövastuu (CO2, kiertotalous, jne.), sosiaalinen vastuu (tasa-arvo, inklusiivisuus, yhteiskuntavastuu), digitaalinen vastuu (vastuu tiedoista ja niiden eettisestä käytöstä esim. tekoälyn keinoin)."

"Kestävää kehitystä, vähähiilisiä vaihtoehtoja, työturvallisuuden jatkuvaa parantamista, tilaajavastuiden noudattamista ja inklusiivista toimintaa."

Vastuullisuus = ympäristövastuullinen toiminta

"Tällä hetkellä vastuullisuuden ydin mielletään olevan ilmastonmuutoksen torjuminen."

"Ensisijaisesti tuotteen energian kulutuksen minimointi. Toiseksi tehdään energian käytön ja kierrätyksen minimointi. Kolmanneksi organisaation henkilöiden matkustus ja jätteen käsittely."

"Kestävään kehitykseen tähtäävänä toimintana."

"Vastuullisuus nähdään enimmäkseen ympäristöön liittyvinä asioina, mutta pikku hiljaa rinnalle ovat nousemassa sosiaaliset aspektit ja monimuotoisuus."

Vastuullisuus tukee liiketoimintaa

"Tahtotilamme on tuoda vastuullisuus osaksi strategiaamme ja jokapäiväistä tekemistämme. Vastuullisuus ei kuitenkaan ole meille itseisarvo, joten valitsemme huolellisesti aiheet ja aloitteet jotka aidoisti tukevat kannattavasti liiketoiminnallisia tavoitteita."

"Vain vastuullinen toiminta on kannattavaa pitkällä aikajänteellä. Työntekijöille vastuullisuus on erittäin iso arvo ja haluamme edistää vastuullisuutta koko arvoketjussamme ja tarjota sitä asiakkaille."

"Vastuullisuus voi lisätä kannattavuutta ja siksi pitäisi olla nykyistä enemmän strategian osa."

Vastuullisuutta ei täysin ymmärretä

"Vastuu ei ole esiintynyt juuri lainkaan. Vastuulla käsitetään enimmäkseen vastuuta työntekijöistä ja asiakkaista."

"Mikäli asiakas kysyy vastuullisuusjuttuja, toki täytämme asiakasvaateen siinä kuin minkä tahansa asiakasvaatimuksen."

"Sitä ei ymmärretä eli on vielä sanahelinää papereissa."

"Code of Conduct on mietitty ja kirjoitettu, mutta jalkauttamisen ja tiedotuksen kanssa ollaan alkutekijöissä."

Kohti vastuullisia strategioita

“Yrityksen tulos ei ole sitä mitä viivan alle jää vaan se vaikuttavuus mitä saadaan aikaan.”

- Ilkka Mäkitalo, Howspace

Yritysten rooli on historiallisessa muutoksessa. Taloudellisesti kestävä ja kannattava liiketoiminta on avainasemassa haastavien yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisussa - ja yhä useampi yritys näkee oman toimintansa vaikuttavuuden laaja-alaisesti. Tätä kehitystä on tukenut edelläkävijäyritysten voimakas siirtymä kohti vastuullisia strategioita erillisten vastuullisuusstrategioiden sijaan. Kyselyyn vastanneet yritykset näkevätkin vastuullisuuden suurempana keskusteluna siitä, miten yksityiset yritykset rakentavat aktiivisesti positiivista muutosta.

Yhtäältä tähän on vaikuttanut toimintaympäristön ja sidosryhmien odotusten muutos. Kestämättömällä liiketoiminnalla on selkeä parasta ennen päivämäärä, myös asiakkaiden ja yritysten oman henkilöstön näkökulmasta. Läpinäkyvyyttä ja mitattavuutta on vauhdittanut vastuullisuusraportoinnin jatkuva kehittyminen ja kansainvälisten raportointiviitekehysten sekä -vaatimusten yleistyminen.

Pelkkä toimintaympäristön muutoksen seuraaminen ja sen perässä pysyminen ei kuitenkaan riitä edelläkävijäyrityksille. Niille johdon vahva omistajuus vastuullisuudesta, kyky kääntää vastuullisuus uuden arvonluonnin työkaluksi ja strategian ytimeksi on erottamaton osa tulevaisuuteen katsovaa liiketoimintaa.

Edelläkävijäyritykset eivät tyydy miniminivaatimusten täyttämiseen. Heille vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ovat paitsi proaktiivinen tapa määritellä yritysten positiivista yhteiskunnal-

lista roolia, myös voima muuttaa markkinaa sekä asiakkaiden odotuksia. Teknolohiateollisuuden jäsenyritysten mukaan tämä muutos vaatii myös sääntelyä, joka palkitsee vapaaehtoisuudesta ja edelläkävijyydestä eikä johda kilpailun vääristymiseen. Parhaimmillaan sääntely samanaikaisesti luo yhteiset pelisäännöt ja toimintatavat koko toimialalle ja tekee edelläkävijyydestä kannattavaa ja tulevaisuuskestävää. Kunnianhimoisella, vapaaehtoisella ja etupainotteisella vastuullisuuden edistämällä yritykset voivat osallistua markkinoiden muokkaamiseen vähentämällä tarvetta sääntelylle.

Myös vastuullisuus, kuten toimintaympäristö on muutoksessa. Vaikka yritykset ovatkin selvityksemme mukaan keskittyneet vastuullisuudessa paljolti omaan toimintaan, kuten päästöjen vähentämiseen ja energiatehokkuuteen, niin myös ympäristö- ja ilmastotavoitteet ovat monipuolistumassa ja laajentumassa. Luonnon monimuotoisuus on esimerkiksi noussut lyhyessä ajassa vastuullisuuskeskusteluun, ja moni yritys näkee sosiaalisen vastuun seuraavana läpileikkaavana, joskin paikoin vaikeasti määriteltävänä, temana.

Teknolohiateollisuuden yritykset ovat valmiita muutokseen, ja myös haluavat olla mukana muuttamassa maailmaa. Vastuullisuuden tulevaisuus on laaja-alaista ja kunnianhimoista, ja kilpailuedun luominen vaatii etupainotteista, tulevaisuuteen katsovaa toimintaa.

Sanoista tekoihin - millä vastuullisuustoimilla saadaan aikaan aitoa vaikuttavuutta?

Miten vastuullisuuden rooli ymmärretään Teknologiateollisuuden yrityksissä? Millä toimilla saadaan aikaan aitoja tuloksia pelkien aikomusten sijaan? Nämä kysymykset ovat tärkeitä, sillä seuraavan viiden vuoden aikana vastuullisuustoimien määrä ja laajuus sekä näiden positiiviset vaikutukset yhteiskuntaan ja yrityksen taloudelliseen tulokseen tulevat Teknologiateollisuuden yritysten mukaan kasvamaan merkittävästi.

Selvitykseen osallistuneille yrityksille suurimmat mahdollisuudet vastuullisuustoimien vaikuttavuuden ja oman taloudellisen tuloksen kasvattamiselle ovat yrityksen vastuullisuuskädenjäljen kasvattamisessa, vaikka yritykset arvioivat saaneensa tähän asti eniten vaikutuksia aikaan toimintaan liittyvillä vastuullisuustoimilla, niin sanotun oman toiminnan jalanjäljen kautta.

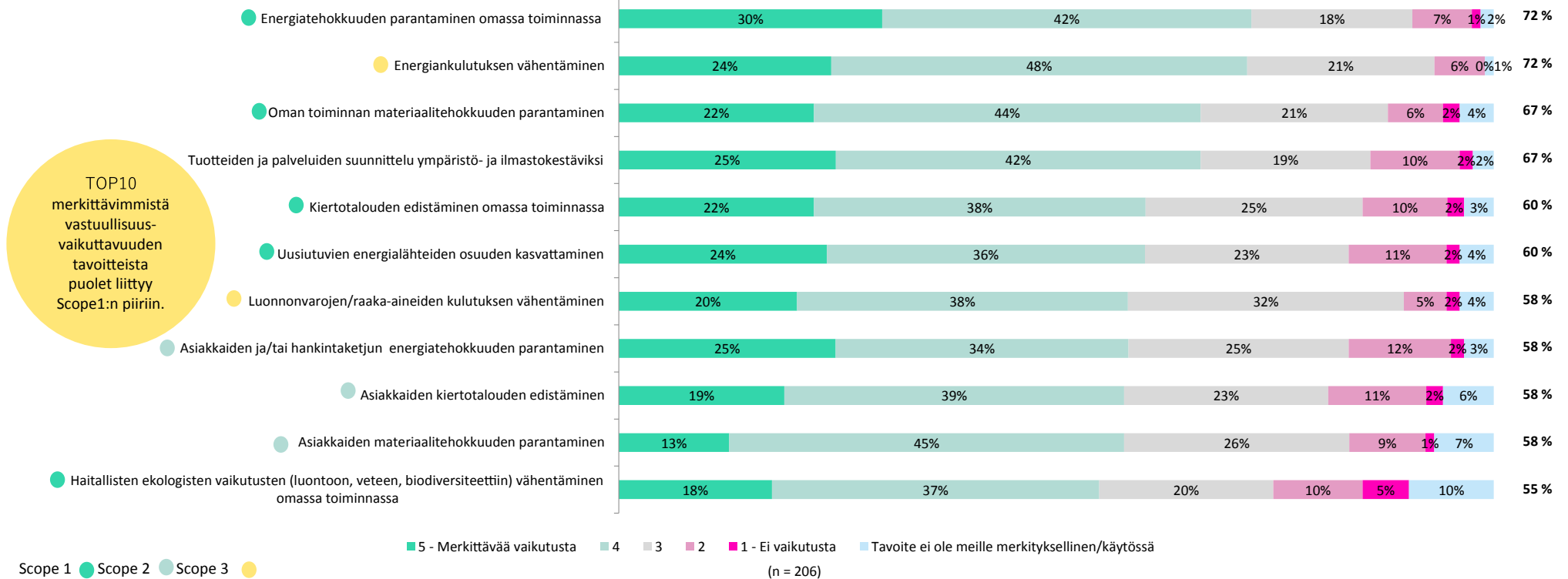
Jo nyt sekä tulevaisuudessa yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä taloudellista tulosta kasvatetaan toimimalla laaja-alaisesti vastuullisesti asiakkaiden, arvoketjujen ja yhteiskunnan suuntaan positiivisten vaikutusten kasvattamiseksi - siitäkin huolimatta, että kaikkien ulottuvuuksien mittaaminen ja todentaminen voi olla vielä haastavaa. Laaja-alainen vastuullisuus nostaa rimaa ja tarkoittaa ympäristö- ja ilmasto-, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyiden samanaikaista huomioimista.

Taloudelliseen kestävyteen liittyvillä tavoitteilla koetaan luontevasti olevan merkittävä vaikutus yrityksen taloudelliseen tulokseen, mutta myös ympäristö-, ilmasto- ja sosiaalista kestävyttä edistävillä tavoitteilla nähdään olevan positiivinen ja kasvava vaikutus yrityksen taloudelliseen tulokseen.

Yritykset arvioivat, että ympäristö- ja ilmastotoimilla saadaan aikaan eniten vaikuttavuutta. Puolet vaikuttavimmiksi arvioituista ympäristö- ja ilmastotavoitteista liittyvät vastuullisuuskädenjäljen kasvattamiseen

Alla näet erilaisia mitattavia tavoitteita, joilla yritykset voivat saada aikaan positiivisia vaikutuksia omassa toiminnassa, asiakkaille sekä koko arvoketjulle ja yhteiskunnassa. Arvioi ensin ympäristö- ja ilmastokestävyteen liittyviä mitattavia tavoitteita.

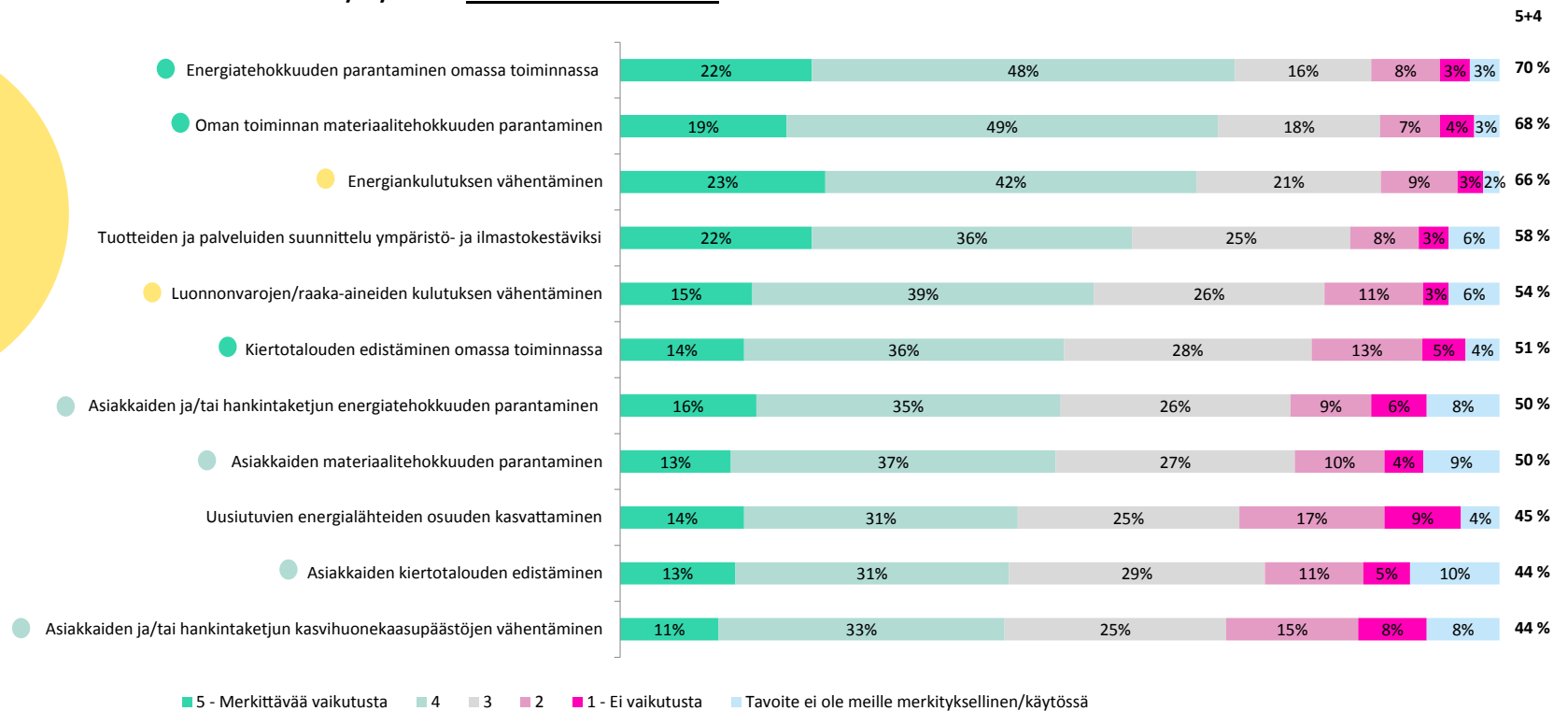
5+4

Taloudellista vaikuttavuutta arvioidaan saadun aikaan laaja-alaisella tavoiteasetannalla

Alla näet uudelleen edellisissä kysymyksissä arvioimiasi mitattavia tavoitteita. Arvioi asteikolla 1-5, miten merkittävä positiivinen vaikutus näillä tavoitteilla on ollut yrityksenne taloudelliseen tulokseen.

TOP10 merkittävimmistä vastuullisuus-vaikuttavuuden taloudelliseen tulokseen vaikuttavista tavoitteista merkittävä osa liittyy asiakkaisiin ja yhteiskuntaan (scope 2 ja 3).

Scope 1 ● Scope 2 ● Scope 3 ●

(n = 206)

Ympäristö- ja ilmastokestävyys on tähän mennessä ollut tärkein yksittäinen vastuullisuuden painopistealue Teknologiateollisuuden yrityksissä. Siinä missä yritykset arvioivat saaneensa aikaan merkittävintä yleistä vaikuttavuutta omaan toimintaan liittyvillä ympäristö- ja ilmastotavoitteilla (ks. sivu 10), on myös asiakkaisiin ja mm. energian sekä luonnonvarojen kulutuksen vähentämiseen vaikuttavilla toimilla arvioitu saatavan merkittävää vaikutusta taloudelliseen tulokseen. (ks. sivut 11, 15 ja 16)

Eryisesti ympäristö- ja ilmastotoimilla koetaan olevan selkeä taloudellista tulosta parantava vaikutus. Tällä hetkellä selkeästi vähiten taloudellista vaikuttavuutta on arvioitu tulleen vielä vastausnousussa olevista teemoista, kuten hiilinielujen kasvattamisesta, ekosysteemien ennallistamisesta ja hiilidioksidin talteenotosta ja hyödyntämisestä.

Sosiaalisen kestävyden osalta yritykset arvioivat saaneensa merkittävimmin aikaan sekä yleistä vaikuttavuutta että taloudellista tulosta omaan henkilöstöön liittyvillä vastuullisuustoimilla, asiakkaisiin tai yhteiskuntaan vaikuttaviin toimiin verrattuna. Vastuullisuuden sosiaalista kulmaa tarkastellaan siis lähtökohtaisesti vielä lähinnä oman toiminnan osalta, vaikka sen merkityksen nähdäänkin kasvavan. (ks. sivut 13, 14, 15 ja 16)

Taloudellisen kestävyttä merkittävimmin lisäävinä toimina nähdään odotettavasti kannattavuuden parantaminen ja resurssitehokkaan toiminnan lisääminen niin yleisen vaikuttavuuden kuin taloudellisen tuloksen kasvattamisen osalta.

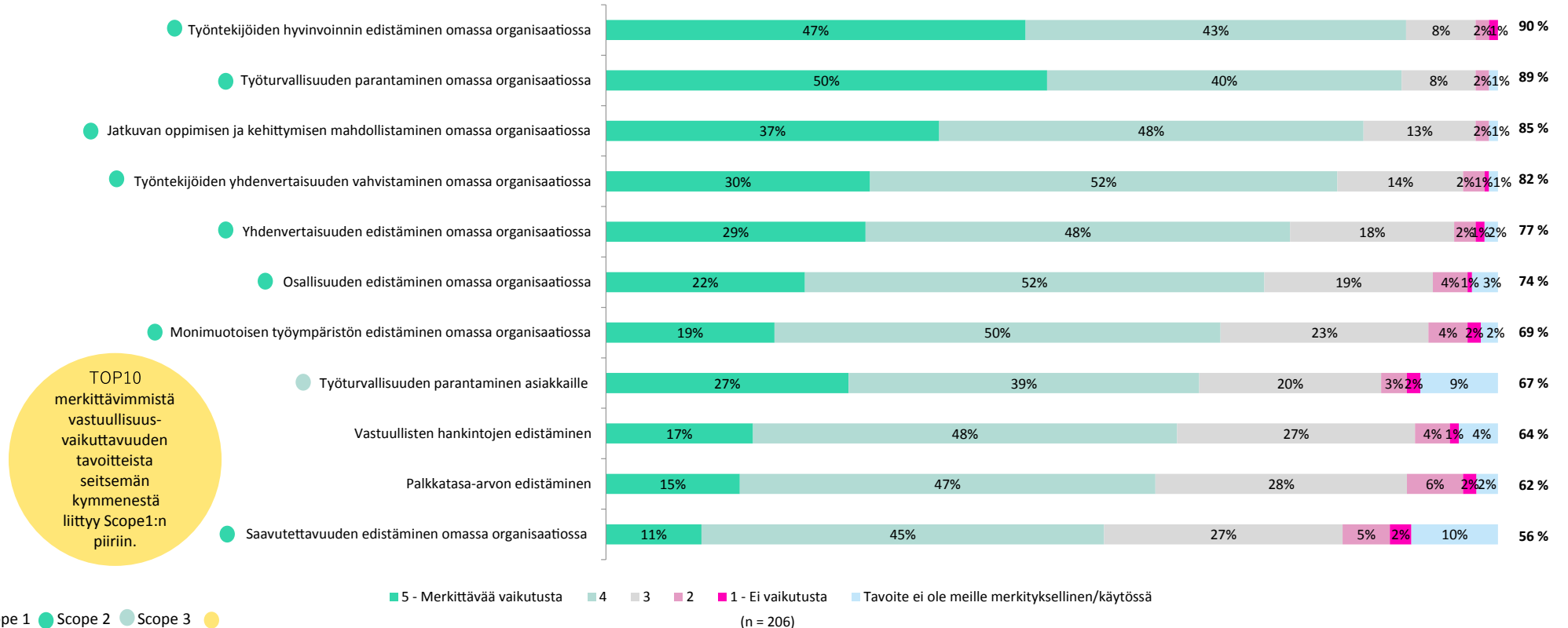
Selvityksemme mukaan Teknologiateollisuuden yritykset tekevät paljon vastuullisuustoimia vapaaehtoisesti. Tuloksissa korostuu yritysten oman toiminnan jalanjälkeen liittyvät toimet, mikä voi olla seuraus niiden todentamisen helppoudesta verrattuna kädenjäljen epäsuorien vaikutusten mittaamiseen. Eryisesti taloudellisen ja sosiaalisen kestävyden osalta yritykset itse arvioivat keskittyvänsä vielä pääasiassa omaan suoraan toimintaansa.

Ympäristö- ja ilmastotavoitteissa yritykset ovat kuitenkin pidemmällä vastuullisuuskädenjäljen kasvattamisessa, toisin sanoen oman toiminnan ulkopuolella tapahtuvan positiivisen kehityksen edistämässä. Puolet yritysten itsensä vaikuttavimmiksi arvioimista työn alla olevista ympäristö- ja ilmastotavoitteista liittyvät kädenjäljen kasvattamiseen.

Merkittävimmin vaikutusta aikaansaavina sosiaalisen kestävyden tavoitteina nähdään työntekijöiden hyvinvointiin, turvallisuuteen ja jatkuvaan oppimiseen liittyvät toimet

Alla näet erilaisia mitattavia tavoitteita, joilla yritykset voivat saada aikaan positiivisia vaikutuksia omassa toiminnassa, asiakkaille sekä koko arvoketjulle ja yhteiskunnassa. Arvioi seuraavaksi sosiaaliseen kestävyteen liittyviä mitattavia tavoitteita.

5+4

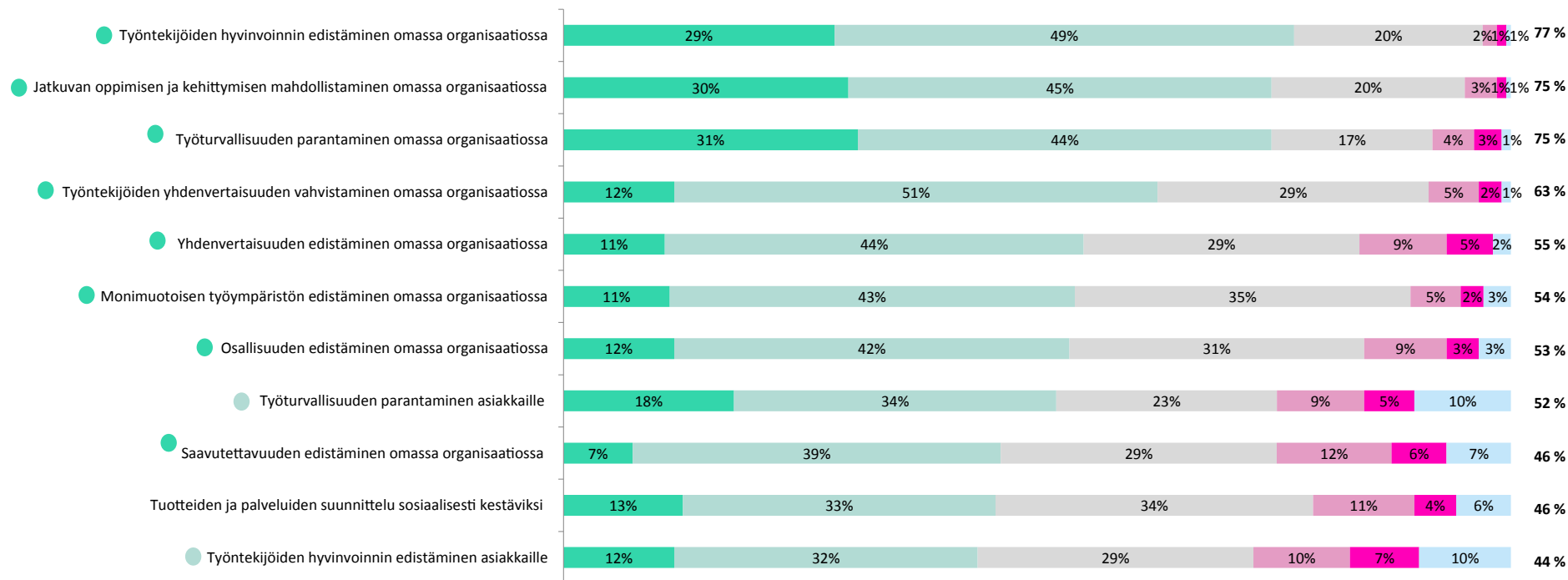
TOP10 merkittävimmistä vastuullisuusvaikuttavuuden tavoitteista seitsemän liittyy Scope1:n piiriin.

Työntekijöihin liittyvien näkökumien arvioidaan edistävän taloudellista vaikuttavuutta asiakkaan näkökulmia enemmän. Sosiaalisen vaikuttavuuden vaikutukset taloudelliseen tulokseen näyttäytyvätkin samansuuntaisina kuin vastuullisuusvaikuttavuuden osalta

Alla näet uudelleen edellisissä kysymyksissä arvioimiasi mitattavia tavoitteita. Arvioi asteikolla 1-5, miten merkittävä positiivinen vaikutus näillä tavoitteilla on ollut yrityksenne taloudelliseen tulokseen.

5+4

Scope 1 ● Scope 2 ● Scope 3 ●

5 - Merkittävä vaikutusta 4 3 2 1 - Ei vaikutusta Tavoite ei ole meille merkityksellinen/käytössä
(n = 206)

Isossa kuvassa yritykset liikkuvat tällä hetkellä pääosin vastuullisuusjalanjäljen alueella, erityisesti sosiaalisen vastuun osalta. Ympäristövaikuttavuudessa ollaan jo askel lähempänä vastuullisuuskädenjälkeen liittyvää vaikuttavuutta

Scope 1

Scope 1 -luokkaan kuuluvat suoraan omaan toimintaan liittyvät vastuullisuustoimet.

Scope 2

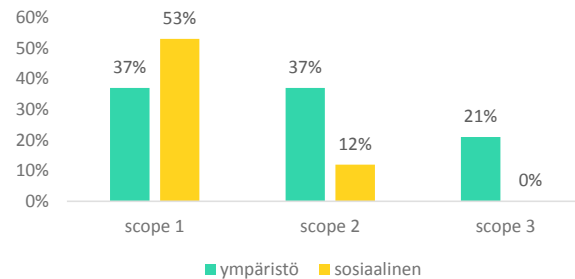
Scope 2 -luokkaan kuuluvat yrityksen epäsuorat vastuullisuustoimet kuten esimerkiksi ostot.

Scope 3

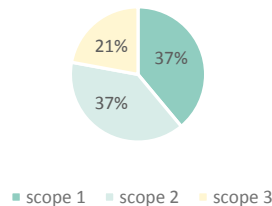
Scope 3 -luokkaan kuuluvat yrityksen tuotteiden ja palvelujen loppukäytöstä ja hankinnasta syntyneet vastuullisuusvaikutukset.

*Sovellettu päästöprotokollasta ja kuvaa matkaa vastuullisuusjalanjäljestä vastuullisuuskädenjälkeen.

Tavoitteiden ulottuvuudet, yleinen vastuullisuusvaikuttavuus

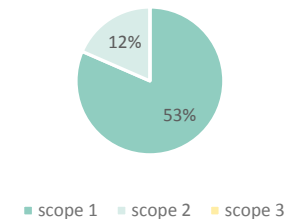
Ympäristötavoitteiden ulottuvuudet, yleinen vastuullisuusvaikuttavuus

Graafit kertovat missä kohtaa yritykset ovat tällä hetkellä **yleisen vastuullisuusvaikuttavuuden polulla**. Scope 1 on jalanjälkeä ja lähinnä omaan toimintaan liittyvää osaa vastuullisuustoimista ja -tavoitteista. Scope 3 on ulottuvuudeltaan laajin ja voidaan puhua jo kädenjäljestä ja vaikutuksesta yrityksen ulkopuolella.

Yritykset liikkuvat pääosin omaan sisäiseen toimintaan liittyvillä alueilla. Ympäristötavoitteissa ja toimissa ollaan jo laajemman vaikutuksen alueella kuin sosiaalisen vaikuttavuuden kohdalla.

Sosiaalisten tavoitteiden ulottuvuudet, yleinen vastuullisuusvaikuttavuus

Tutkimukseen ei määritelty scope 3:n mitattavia sosiaalisia tavoitteita yleisen vastuullisuusvaikuttavuuden osalta.

Yritykset liikkuvat taloudellisen vaikuttavuudenkin osalta pääosin vastuullisuusjalanjäljen alueella, erityisesti sosiaalisen vastuun osalta. Ympäristövaikuttavuudessa ollaan jo askel lähempänä vastuullisuuskädenjälkeen liittyvää vaikuttavuutta

Scope 1

Scope 1 -luokkaan kuuluvat suoraan omaan toimintaan liittyvät vastuullisuustoimet.

Scope 2

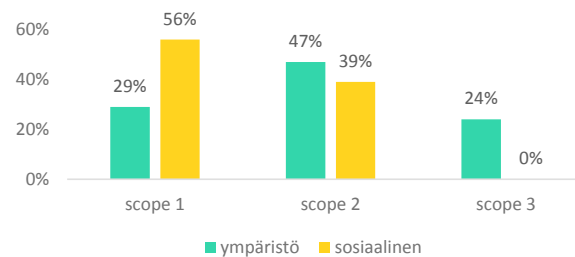
Scope 2 -luokkaan kuuluvat yrityksen epäsuorat vastuullisuustoimet kuten esimerkiksi ostot.

Scope 3

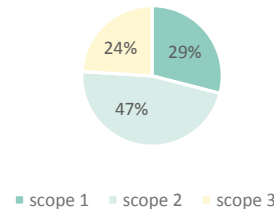
Scope 3 -luokkaan kuuluvat yrityksen tuotteiden ja palvelujen loppukäytöstä ja hankinnasta syntyneet vastuullisuusvaikutukset.

*Sovellettu päästöprotokollasta ja kuvaa matkaa vastuullisuusjalanjäljestä vastuullisuuskädenjälkeen.

Tavoitteiden ulottuvuudet, taloudellinen vaikuttavuus

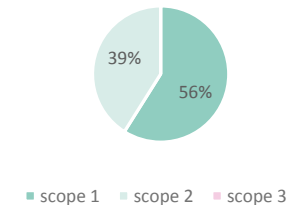
Ympäristötavoitteiden ulottuvuudet, taloudellinen vaikuttavuus

Graafit kertovat missä kohtaa yritykset ovat tällä hetkellä **taloudellisen vaikuttavuuden polulla**. Scope 1 on jalanjälkeä ja lähinnä omaan toimintaan liittyvää osaa vastuullisuustoimista ja -tavoitteista. Scope 3 on ulottuvuudeltaan laajin ja voidaan puhua jo kädenjäljestä ja vaikutuksesta yrityksen ulkopuolella.

Yritykset liikkuvat pääosin omaan sisäiseen toimintaan liittyvillä alueilla. Ympäristötavoitteissa ja toimissa ollaan jo laajemman vaikutuksen alueella. Sosiaalisen vastuullisuuteen liittyvät toimet liittyvät pienempään skouppiin.

Sosiaalisten tavoitteiden ulottuvuudet, taloudellinen vaikuttavuus

Missä ovat vastuullisuuden suurimmat vaikutusmahdollisuudet?

Osana selvitystä pyysimme Teknologiateollisuuden yrityksiä arvioimaan merkittävimpiä mahdollisuuksia vastuullisuuden yleisen ja taloudellisen vaikuttavuuden kasvattamiselle lähitulevaisuudessa. Yritykset arvioivat, että seuraavilla viidellä tavoitteella on suurimmat mahdollisuudet kasvattaa yrityksen laaja-alaista positiivista vaikuttavuutta omaan toimintaan, asiakkaille, arvoketjulle ja yhteiskunnalle:

1. Epäsuorien kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
2. Energiatehokkuuden parantaminen omassa toiminnassa
3. Tuotteiden ja palveluiden suunnittelu ympäristö- ja ilmasto-kestäviksi
4. Yhdenvertaisuuden edistäminen omassa organisaatiossa
5. Osallisuuden edistäminen asiakkaille

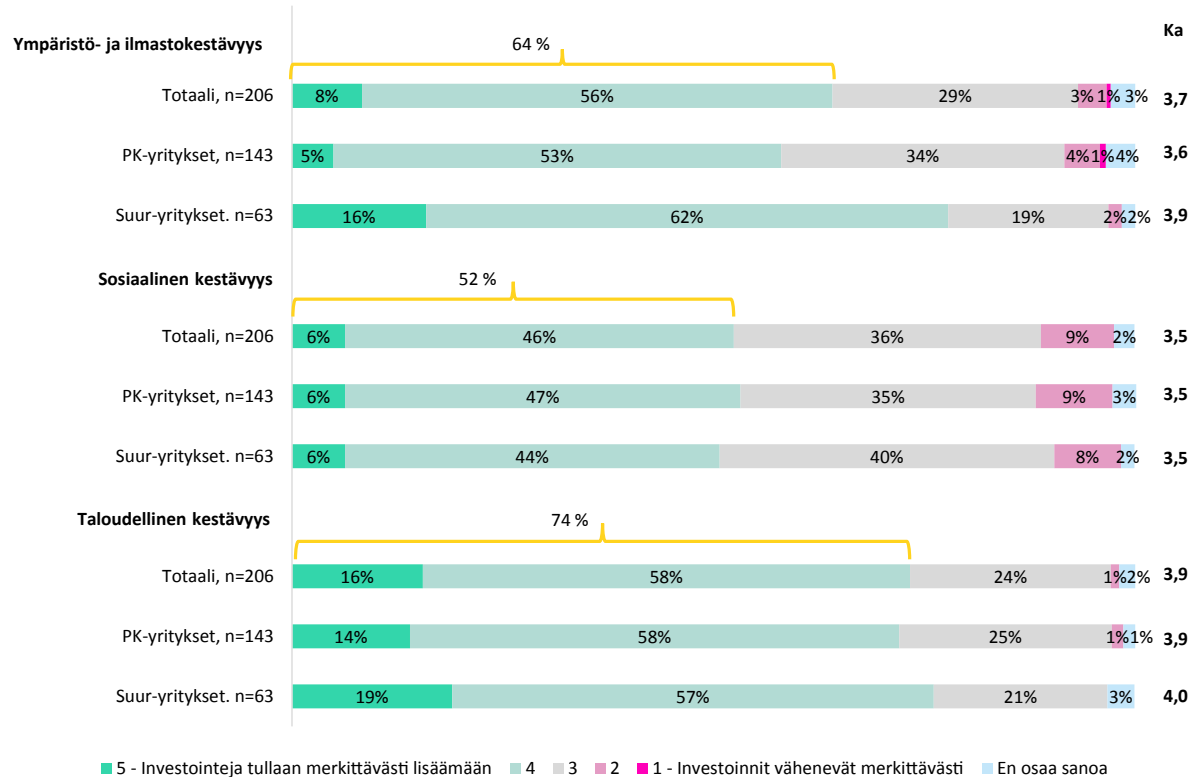
Taloudellisen tuloksen näkökulmasta Teknologiateollisuuden yritykset arvioivat, että seuraavilla kuudella tavoitteella on lähitulevaisuudessa merkittävimmät mahdollisuudet saada aikaan positiivisia vaikutuksia:

1. Luonnonvarojen/raaka-aineiden kulutuksen vähentäminen
2. Pelkän uusiutuvan energian käyttö
3. Työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen omassa organisaatiossa
4. Monimuotoisen työympäristön edistäminen omassa organisaatiossa
5. Tuotteiden ja palveluiden suunnittelu sosiaalisesti kestäviksi
6. Kannattavuuden parantaminen

Suurimmat vapaaehtoiset investointilisäykset suuntautuvat todennäköisimmin taloudelliseen sekä ympäristö- ja ilmastokestävyyteen

Kuinka todennäköisesti tulette lisäämään vapaaehtoisia investointeja seuraavilla vastuullisuuden osa-alueilla?

Investointeja tullaan todennäköisesti lisäämään eniten taloudellisen kestävyden osalta, mutta suuryrityksien osalta myös ympäristö- ja ilmastokestävyiden osalta.

Vastuuraportointiin veloitettut korostuvat kaikkien teemojen osalta, mutta kaikista merkittävimmin ympäristö- ja ilmastokestävyiden osalta.

Mikä erottaa vaikuttavuuden edelläkävijät muista?

Eniten vaikuttavuutta aikaansaavilla Teknologiateollisuuden yrityksillä vastuullisuus on

- strategian ytimessä
- ylimmän johdon prioriteetti ja osa heidän palkitsemista
- asia, jota edistetään yhdessä sidosryhmien kanssa
- tärkeä osa brändiä
- kasvanut merkittävästi tärkeämmäksi asiaksi viimeisen viiden vuoden aikana
- asia, joka näkyy henkilöstön odotuksissa

Nämä yritykset myös pyrkivät tekemään tuottamansa ratkaisut, palvelut ja tuotteet lähtökohdiltaan vastuullisiksi ja lakisäätöiset vaatimukset ylittäviksi, muuttaen markkinaa ja luoden uusia kilpailuedun lähteitä.

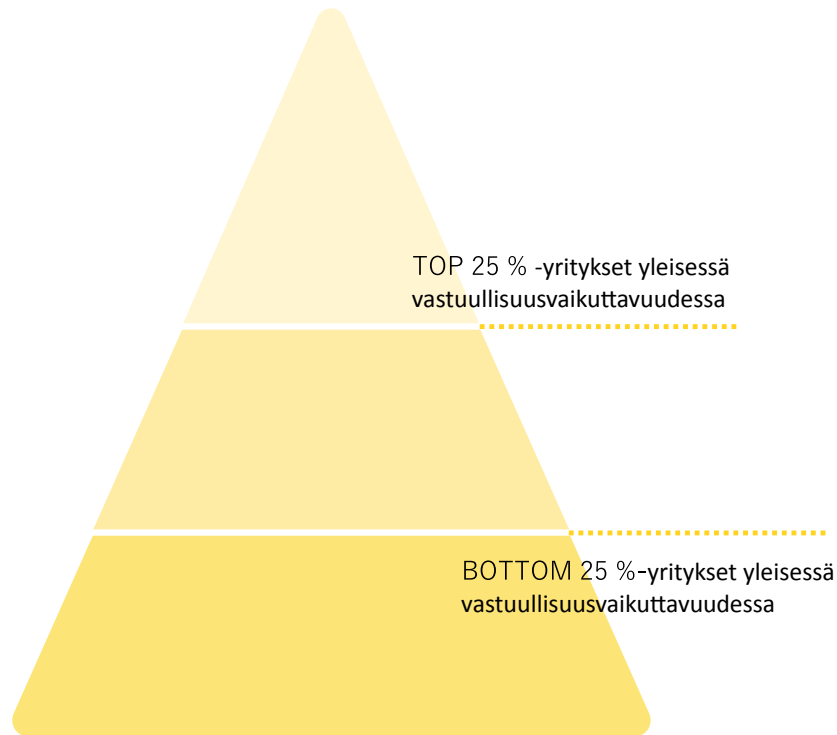
Asiakkaiden ja henkilöstön vaatimukset vastuullisuudelle, sekä yrityksen strategia ovat olleet tehokkaimpia vastuullisuuden edistäjinä eniten vaikuttavuutta aikaansaavissa yrityksissä.

Enemmistö (60 %) eniten yleistä vaikuttavuutta aikaansaavista yrityksistä on myös eniten vastuullisuudella taloudellista tulosta tekeviä yrityksiä. **Yleisen vaikuttavuuden tavoittelu vastuullisuudella luo taloudellista tulosta, mutta taloudellisen tuloksen tavoittelu ei samassa määrin luo yleistä vaikuttavuutta.** Yli puolet (52 %) eniten taloudellista tulosta vastuullisuudella tekevästä yrityksistä kuuluu myös tähän eniten yleistä yhteiskunnallista vaikuttavuutta aikaansaavien yritysten joukkoon.

Yleinen vastuullisuusvaikuttavuusindeksi jakaa teknologiateollisuusyritykset top ja bottom- yrityksiin, jotka näyttävät toisilleen hyvin erilaisina

Vastuullisuusvaikuttavuuden top ja bottom-yritykset eroavat merkittävästi toisistaan, ja keskeisimmät erot löytyvät siitä, miten strateginen asia vastuullisuus on, miten vahvasti se näkyy ylimmän johdon prioriteettina ja palkitsemisessa sekä miten laaja-alaisesti vastuullisuutta viedään eteenpäin myös esimerkiksi sidosryhmien kanssa. Eniten vastuullisuusvaikuttavuutta aikaansaavilla yrityksillä vastuullisuus on useammin myös osa brändiä ja he kokevat erityisesti henkilöstön odottavan vastuullisuutta.

Merkittävimmät erot yleisen vastuullisuusvaikuttavuuden top- ja bottom -yritysten välillä	Top-yritykset	Bottom-yritykset	Gap
Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ovat liiketoimintastrategian ytimessä	77 %	27 %	49 %-yks
Vastuullisuus on keskeinen ylimmän johdon prioriteetti	92 %	45 %	46 %-yks
Vastuullisuutta viedään eteenpäin yhdessä sidosryhmien kanssa	94 %	49 %	45 %-yks
Vastuullinen toiminta parantaa taloudellista tulosta	85 %	41 %	44 %-yks
Johtoa palkitaan vastuullisuustoimissa onnistumisesta	47 %	4 %	43 %-yks
Sijoittajat edellyttävät lisääntyvää vastuullisuutta	77 %	35 %	41 %-yks
Uudet, kehitetyt ratkaisut, palvelut ja tuotteet ovat lähtökohtaisesti vastuullisia ja ylittävät lakisääteisen tason vaatimukset	89 %	49 %	40 %-yks
Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ovat tärkeä työkalu lisäsääntelyn välttämiseksi	62 %	24 %	38 %-yks
Vastuullisuus on tärkeä osa brändiä	96 %	59 %	37 %-yks
Vastuullisuus on tärkeä osa ylimmän johdon arvomaailmaa	92 %	55 %	37 %-yks
Henkilöstö edellyttää lisääntyvää vastuullisuutta	81 %	45 %	36 %-yks
Vastuullisuus on nykystrategiamme ytimessä tai noussemassa sinne	76 %	40 %	36 %-yks
Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ohjaavat tulevaisuuden strategian suunnittelussa	79 %	53 %	26 %-yks
Asiakkaat edellyttävät liiketoiminnalta lisääntyvää vastuullisuutta	89 %	67 %	23 %-yks

*HUOM: Perustuu vastaajien omaan arvioon asiasta.

Top 25 % vastuullisuudella eniten vaikuttavuutta aikaansaaneet yritykset

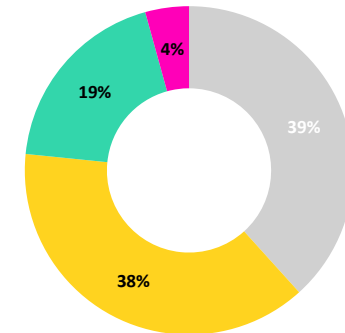
Vastuullisuusvaikuttavuuden Top 25 % -yritykset sijaitsivat korostuneesti Helsinki-Uusimaalla ja työllistävät 50-249 henkilöä. Liikevaihdon koossa korostuu erityisesti 10-40 miljoonaa ja alana näillä yrityksillä korostuvat elektroniikka- ja sähköyritykset sekä tietotekniikka. Vastuullisuus on näillä yrityksillä nykystrategian ytimessä tai nousemassa sinne. Vastuullisuuden rooli on top-yrityksissä kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana merkittävästi. Vastuullisuus nähdään tärkeänä osana brändiä, henkilöstö odottaa vastuullisuutta ja se on myös johdon arvomaailman asia. Top-yritysten ratkaisut, palvelut ja tuotteet pyritään tekemään lähtökohdiltaan vastuullisiksi ja lakisääteiset vaatimukset ylittäviksi.

Vastuullisuusmotiivit:

1. Vastuullisuus on tärkeä osa brändiämme: **81 %** 🌟
2. Asiakkaamme edellyttävät liiketoiminnaltamme lisääntyvää vastuullisuutta: **68 %** 🌟
3. Uudet, kehittämämme ratkaisut, palvelut ja tuotteet ovat lähtökohtaisesti vastuullisia ja ylittävät lakisääteisen tason vaatimukset: **68 %** 🌟
4. Vastuullisuus on tärkeä osa ylimmän johdon arvomaailmaa: **66 %** 🌟
5. Globaali toimintaympäristö edellyttää liiketoiminnaltamme lisääntyvää vastuullisuutta: **64 %** 🌟

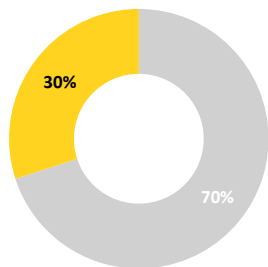
*Täysin samaa mieltä väitteen kanssa.

Mikä seuraavista vastaa organisaatiosi suhtautumista vastuullisuustoimiin?

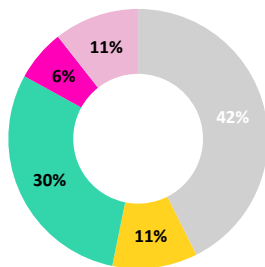
- Vastuullisuus on nykystrategiamme ydin 🌟
- Vastuullisuus on nousemassa tulevaisuuden strategiamme ytimeksi
- Vastuullisuus koetaan tärkeäksi, mutta on alisteinen liiketoiminnan muille tavoitteille
- Koen, että vastuullisuutta ei ole huomioitu riittävästi strategiassamme
- Koen, että vastuullisuutta ei ole huomioitu lainkaan strategiassamme

Yrityskoko

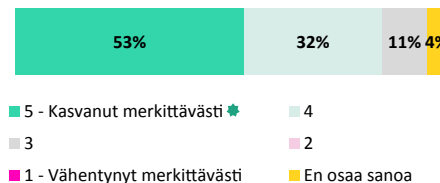
■ PK-yritykset ■ Suur-yritykset

Alue

■ Helsinki-Uusimaa 🌟 ■ Etelä-Suomi
■ Länsi-Suomi ■ Pohjois-Suomi
■ Itä-Suomi

Miten vastuullisuuden ja vastuullisuustoimien rooli on muuttunut organisaatiossasi viimeisen viiden vuoden aikana?

- 5 - Kasvanut merkittävästi 🌟
- 4
- 3
- 2
- 1 - Vähentynyt merkittävästi
- En osaa sanoa

(n = 47)

🌟 Tilastollinen merkitsevyys (korostuu aineistossa)

*Luvut ovat pyöristyksiä desimaaleista, minkä takia kokonaisluvuksi ei välttämättä tule tasan 100%

Eniten taloudellista tulosta vastuullisuudella tekeville yrityksille vastuullisuus on

- asia, joka parantaa yrityksen taloudellista tulosta
- sidottu johdon palkitsemisjärjestelmään
- asia, joka vähentää painetta lisäsääntelylle
- korostuneesti nousemassa strategian ytimeen
- osa johdon arvomaailmaa
- kasvanut merkittävästi tärkeämmäksi viimeisen viiden vuoden aikana
- asia, jonka jatkuvaa kehittymistä henkilöstö edellyttää

Näille yrityksille koronapandemia vauhditti vastuullisuustomia. Myös eniten taloudellista tulosta saavuttaneet yritykset kokevat asiakkaiden edellyttävän lisääntyvää vastuullisuutta ja pyrkivät tekemään tuottamansa ratkaisut, palvelut ja tuotteet lähtökohdiltaan vastuullisiksi ja lakisääteiset vaatimukset ylittäviksi.

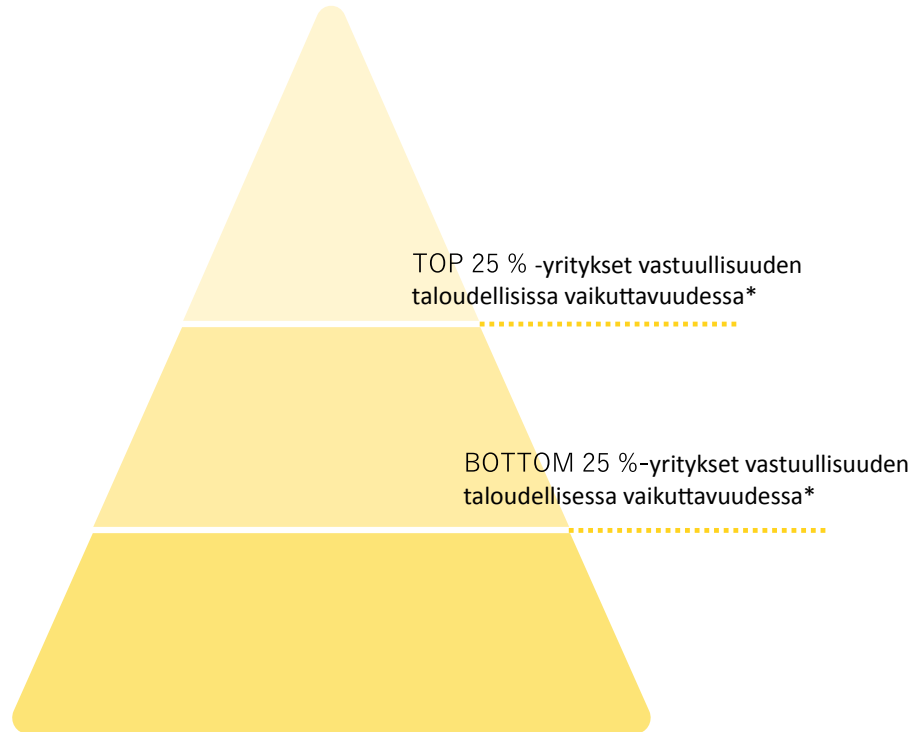

Vastuullisuuden taloudellinen tulosindeksi jakaa yritykset top- ja bottom- yrityksiin, joita erottavat jo todennetut vaikutukset, mutta myös näkemys liiketoiminnan suunnasta

Vastuullisesti toimivat top-yritykset uskovat vastuullisuuden vaikuttavan yrityksen taloudelliseen tulokseen merkittävästi bottom-yrityksiä voimakkaammin ja vastuullisuus on myös sidottu johdon palkitsemisjärjestelmään. Top-yrityksiä yhdistää myös se, miten tärkeinä he pitävät erityisesti vapaaehtoisia vastuullisuustoimia lisäsääntelyn välttämiseksi, myös henkilöstön odotuksilla on merkitystä. Toisaalta vastuullisuudella eniten oman arvionsa mukaan taloudellista vaikuttavuutta aikaansaavat yritykset suunnittelevat tuotteitaan bottom-yrityksiä merkittävästi useammin lähtökohtaisesti vastuullisiksi.

Merkittävimmät erot vastuullisuuden taloudellisen vaikuttavuuden top- ja bottom -yritysten välillä	Top-yritykset	Bottom-yritykset	Gap
Vastuullinen toiminta parantaa taloudellista tulosta	74 %	40 %	34 %-yks
Johtoa palkitaan vastuullisuustoimissa onnistumisesta	41 %	8 %	33 %-yks
Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ovat tärkeä työkalu lisäsääntelyn välttämiseksi	57 %	27 %	31 %-yks
Henkilöstö edellyttää lisääntyvää vastuullisuutta	78 %	51 %	27 %-yks
Sijoittajat edellyttävät lisääntyvää vastuullisuutta	69 %	42 %	27 %-yks
Vastuullisuutta viedään eteenpäin yhdessä sidosryhmien kanssa	81 %	55 %	27 %-yks
Vastuullisuus on keskeinen ylimmän johdon prioriteetti	74 %	50 %	23 %-yks
Koronapandemia korostaa vastuullisuuden merkitystä	54 %	32 %	22 %-yks
Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ovat liiketoimintastrategian ytimessä	63 %	42 %	21 %-yks
Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ohjaavat tulevaisuuden strategian suunnittelussa	78 %	57 %	21 %-yks
Vastuullisuus on tärkeä osa ylimmän johdon arvomaailmaa	83 %	64 %	19 %-yks
Uudet, kehittämämme ratkaisut, palvelut ja tuotteet ovat lähtökohtaisesti vastuullisia ja ylittävät lakisääteisen tason vaatimukset	82 %	62 %	19 %-yks

*HUOM: Perustuu vastaajien omaan arvioon asiasta.

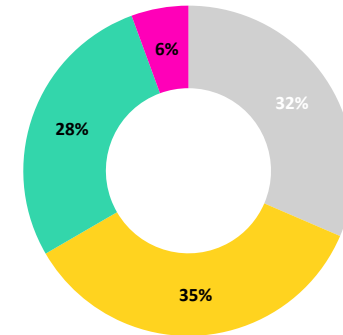
Top 25 % vastuullisuudella taloudellista tulosta eniten aikaan saavat yritykset

Top 25 % yrityksissä ei ole tilastollisesti alueellisesti merkittäviä eroja vaikka top-pärjääviä yrityksiä onkin eniten yrityksissä, joiden liikevaihto on yli 40 miljoonaa euroa. Heillä vastuullisuus on korostuneesti nousemassastrategian ytimeksi ja vastuullisuustoimien painopiste on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana merkittävästi. Myös koronapandemialla on ollut vastuullisuustoimia kirittävä vaikutus. Top-yritykset kokevat, että vastuullisuus on merkittävä osa brändiä ja heidän uudet palvelunsa ylittävät lakisääteiset vaatimukset. Top-yrityksillä vastuullisuus on myös tärkeä osa ylimmän johdon arvomaailmaa.

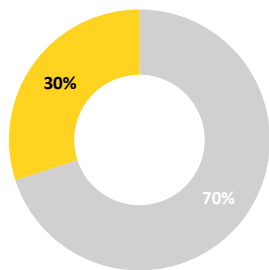
Vastuullisuusmotiivit:

1. Vastuullisuus on tärkeä osa brändiämme: **63 %** *
  2. Uudet, kehittämämme ratkaisut, palvelut ja tuotteet ovat lähtökohtaisesti vastuullisia ja ylittävät lakisääteisen tason vaatimukset: **59 %** *
  3. Globaali toimintaympäristö edellyttää liiketoiminnaltamme lisääntyvää vastuullisuutta: **56 %** *
  4. Asiakkaamme edellyttävät liiketoiminnaltamme lisääntyvää vastuullisuutta: **52 %** *
  5. Vastuullisuus on tärkeä osa ylimmän johdon arvomaailmaa: **48 %** *
- *Täysin samaa mieltä väitteen kanssa.

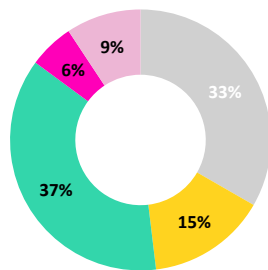
Mikä seuraavista vastaa organisaatiosi suhtautumista vastuullisuustoimiin?

Yrityskoko

Alue

Miten vastuullisuuden ja vastuullisuustoimien rooli on muuttunut organisaatiossasi viimeisen viiden vuoden aikana?

- 5 - Kasvanut merkittävästi *
- 4
- 3
- 2
- 1 - Vähentynyt merkittävästi
- En osaa sanoa

- Vastuullisuus on nykystrategiamme ydin
- Vastuullisuus on nousemassa tulevaisuuden strategiamme ytimeksi *
- Vastuullisuus koetaan tärkeäksi, mutta on alisteinen liiketoiminnan muille tavoitteille
- Koen, että vastuullisuutta ei ole huomioitu riittävästi strategiassamme
- Koen, että vastuullisuutta ei ole huomioitu lainkaan strategiassamme

(n = 54)

*Tilastollinen merkitsevyys (korostuu aineistossa)

Mikä yhdistää eniten yleistä vaikuttavuutta ja taloudellista tulosta vastuullisuudella saavuttaneita yrityksiä?

Selvityksen tulokset ovat selkeät: vastuullisuus ja taloudellinen tulokseteko eivät ole toisilleen vastakkaisia asioita. Mutta toteutukseen yhdessä ne vaativat seuraavia asioita:

- Vastuullisuus on strategian ytimessä
- Vastuullisuus on sidottu johdon palkitsemisjärjestelmään
- Vastuullisuutta edistetään yhdessä sidosryhmien kanssa
- Vastuullisuuden uskotaan vaikuttavan yrityksen taloudelliseen tulokseen

Vähiten vastuullisuudella vaikuttavuutta ja taloudellista tulosta aikaansaavissa yrityksissä vastuullisuus nähdään korostuneesti alisteisena liiketoiminnan muille tavoitteille eikä vastuullisuuden merkitys ole oleellisesti muuttunut viimeisen viiden vuoden aikana. Nämä yritykset eivät myöskään arvioi vastuullisuustoimien määrän ja laajuuden, niiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tai vaikutusten taloudelliseen tulokseen muuttuvan merkittävästi tulevan viiden vuoden aikana. Vastuullisuutta ei siis nähdä yhtä strategisena asiana eikä se ole osa johdon prioriteetteja tai palkitsemista.

Miten nostaa yrityksen vastuullisuustoimien vaikuttavuutta ja kääntää vastuullisuus viivan alle jääväksi tulokseksi?

Merkittävimmät työkalut yleisen vastuullisuusvaikuttavuuden kasvattamiselle Teknologiateollisuuden yritysten mukaan ovat:

1. Vastuullisuuden juurruttaminen yrityksessä arvomaailma-asiaksi, strategian ytimeen ja liiketoiminnan lähtökohdaksi.
2. Vastuullisuuden tuominen ylimmän johdon prioriteetiksi ja osaksi palkitsemisjärjestelmää.
3. Vapaaehtoisten vastuullisuustoimien aktiivinen edistäminen yhdessä sidosryhmien kanssa.
4. Läpinäkyvästi vastuulliselle toiminnalle perustuvan vastuullisen brändin rakentaminen.

Merkittävimmät työkalut taloudellisen tuloksen kasvattamiselle vastuullisuudella teknologiateollisuudessa ovat:

1. Vastuullisuuden tunnistaminen tulevaisuuden liiketoiminnan suuntana ja sen roolin kasvattaminen yrityksessä.
2. Vastuullisuuden asettaminen liiketoiminnan ja arvomuodostuksen ytimeen.
3. Vastuullisuuden kytkeminen johdon palkitsemisjärjestelmään.
4. Taloudellisten vaikutusten todentaminen ja hyödyntäminen vastuullisuustoimien jatkamisen kannustamiseen.

Teknologiateollisuuden yritysten kokemus vastuullisuuden vaikuttavuudesta on selkeä. Mitä voimakkaammin liiketoiminta perustuu vastuulliseen strategiaan ja tekemiseen, sen vaikuttavampaa ja taloudellisesti tuloksellisempaa toiminta on.

Mikä estää vastuullisuuden läpimurtoa - ja miten pullonkauloja voi poistaa?

“Miksi me niin kauheasti täällä yritetään, kun ei se Kiinakaan kuitenkaan mitään tee?”

Näin sanovat useat tyypit, jotka tulevat takamatkalta. En jaa tätä ajattelua.”

- Marica Kilponen, Promeco

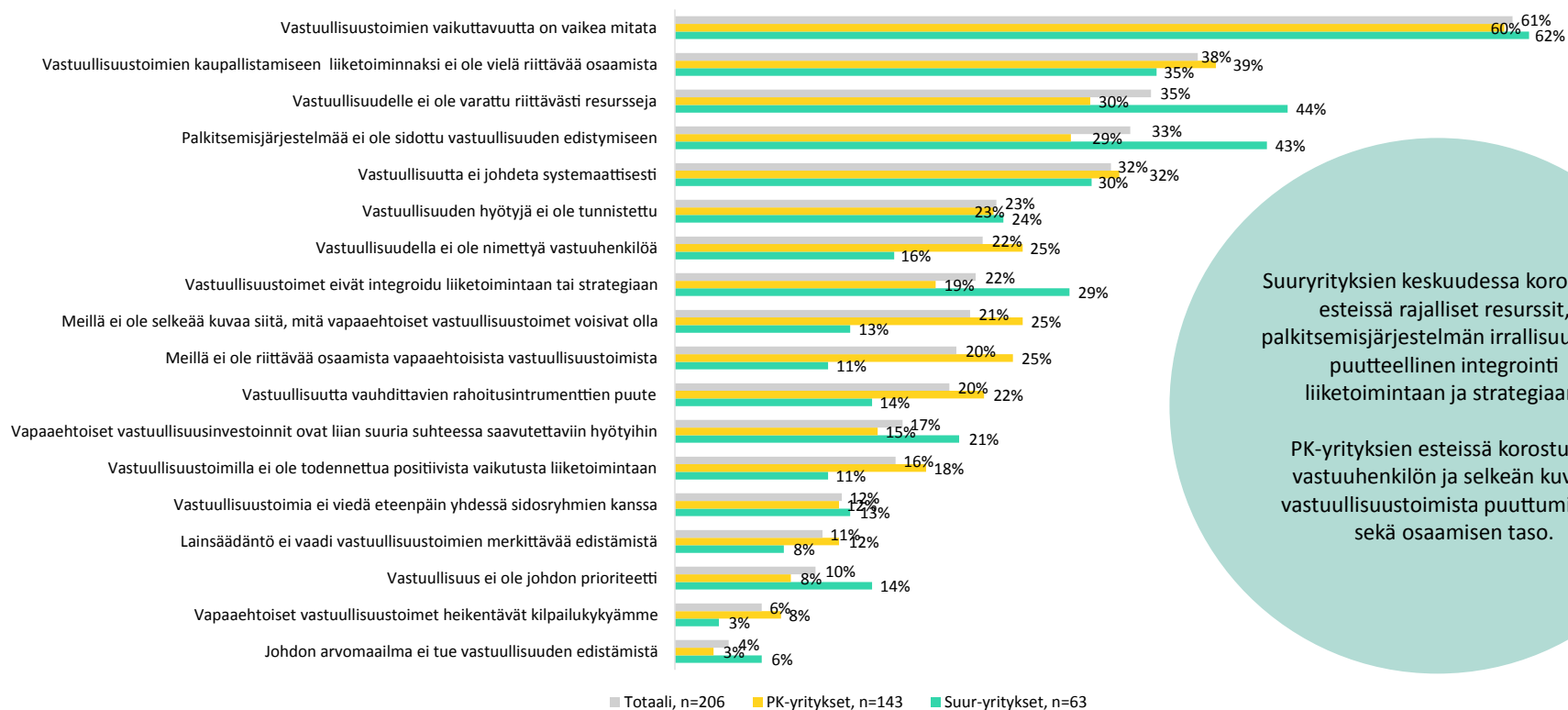
Yritykset kokevat mittaamisen suurimmaksi yksittäiseksi osaamishaasteeksi vastuullisuuden edistämiseksi. Merkittäviä haasteita ovat myös osaamisen puute vastuullisuuden kaupallistamisessa liiketoiminnaksi sekä liian vähäiset resurssit vastuullisuuden yleiselle, mutta myös vapaaehtoisten toimien edistämiseksi (ks. sivu 28).

Samaan aikaan yksittäistä toimenpidettä tärkeämmäksi pullonkaulan avaajaksi yritykset näkevät kulttuurin, asenteiden ja ajatusten muutoksen. Ne yritykset, jotka menestyvät vastuullisuudella, ovat hylänneet ajatuksen vastuullisuudesta liiketoiminnan ulkokehällä tai siitä irrallaan toimivana hyväntekeväisyytenä, ja nähneet sen tulevaisuuden liiketoiminnan moottorina sekä edellytyksenä.

Vastuullisuuden nähdään aina lähtevän kotipesästä, mutta tuloksia on vaikea saada aikaan yksin. Esteitä voi raivata niin omassa organisaatiossa, mutta myös koko arvoketjussa ja laaja-alaisen vastuullisuuden eri osa-alueet tunnistaen. Haasteiden ratkaiseminen helpottuu, kun vastuullisuus nähdään yhteentuovana prosessina, johon osallistuvat niin koko henkilöstö kuin myös asiakkaat, muut yritykset sekä julkinen sektori.

Mittaamisen vaikeus on vastuullisuuden suurin yksittäinen pullonkaula, mutta myös osaamisen puute ja resurssointi koetaan ongelmiksi. 43 % suuryrityksistä kokee problemaattisena sen, ettei johdon palkitsemisjärjestelmää ole sidottu vastuullisuuden edistämiseen

Mitkä ovat merkittävimmät esteet organisaatiosi vapaaehtoisten vastuullisuustoimien etenemiselle?

Suuryrityksien keskuudessa korostuvat esteissä rajalliset resurssit, palkitsemisjärjestelmän irrallisuus sekä puutteellinen integrointi liiketoimintaan ja strategiaan.

PK-yrityksien esteissä korostuvat vastuuhenkilön ja selkeän kuvan vastuullisuustoimista puuttuminen sekä osaamisen taso.

Sääntelyn tulee kannustaa edelläkävijyyteen ja vastuullisuuden kirittämiseen

“Ei regulaation minimitasolla kyllä vielä mitään kilpailuetua todellakaan saa, eikä se tätä maailmaa pelasta. Proaktiivisuus ja asioiden kehittäminen on se tie millä saadaan parhaiten ja nopeiten aikaan. Ja myös se, että otetaan ne kaveritkin, tai ainakin muutama kaveri, mukaan. Ei kukaan voi olla edelläkävijä täysin yksin, vähintään asiakkaiden pitää olla asiassa mukana.”

- Mia Andelin, Sweco

Sääntelypaineen voidaan odottaa vain kasvavan, jos vastuu kestävyyshaasteiden ratkaisemisesta on ensisijaisesti julkisella sektorilla. Tällöin ainoa tarjolla oleva vastaus on lisäsääntely.

Vastuullisuuteen liittyvät ympäristö- ja ilmastokestävyys, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja taloudellinen vastuu ovat jo vahvasti säänneltyjä niin Suomessa kuin EU:ssa. Sääntely luo lähtökohdat yritystoiminnalle ja määrittelee vastuullisuuden minimitason. Pakottavan lainsäädännön ohella valtiot ja kansainväliset verkostot ovat myös hyödyntäneet vapaaehtoisia ohjeistuksia ja sopimuksia, joista esimerkkeinä voidaan nostaa YK:n ihmisoikeuksien periaatteet, ESG-raportointiveltoitett, Montrealin pöytäkirja sekä erilaiset kotimaiset Green Dealit.

Eri sektoreiden rooli vastuullisuuteen liittyvissä kysymyksissä ja kestävä kehityksen johtamisessa on kuitenkin muuttumassa.

Viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana laajasti jaettu näkemys yksityisen sektorin roolista yhteiskunnallisissa kysymyksissä on nähty rajattuna lähinnä työpaikkojen ja taloudelliseen vastuuseen,

jolloin vastuu ympäristö-, sosiaaliseen ja yhteiskuntavastuuseen liittyvien haasteiden ratkaisusta on ulkoistettu kansalaisille ja julkiselle sektorille. Itsesääntelyn puuttuessa tarvitaan muunlaista ohjausta.

Keskustelu yritysten yhteiskunnallisesta roolista ja vastuullisuudesta on ottanut merkittäviä harppauksia vain muutaman viimeisen vuoden aikana.

Koronapandemia näytti kuinka yritykset voivat mobilisoida resursseja yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseksi hyvinkin nopeasti. Yritykset ovat näyttävästi ottaneet kantaa yhteiskunnallisiin kysymyksiin ilmastonmuutokseen ja sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen liittyen. Asiakkaiden ja sidosryhmien odotukset yritysten yhteiskunnalliselle roolille ovat kasvaneet. Tämä kehitys näkyy myös selvityksen tuloksissa: Teknolohioteollisuuden yritykset haluavat olla aktiivisesti muokkaamassa yritysten yhteiskunnallista roolia vastuullisuusnäkökulmasta.

Bottom-Up vai Top-Down?

Vastuullisuuden kansainvälinen kehitys ja eri lähestymistavat voidaan jakaa kahteen eri suuntaukseen. Bottom-Up eli yritykset voivat vahvasti itse viedä - tai olla viemättä - vastuullisuustoimia eteenpäin tai Top-Down, jossa valtiovallalla ja pakottavalla lainsäädännöllä on ajurin rooli. Karkeasti jaoteltuna Yhdysvallat kuuluu ensimmäiseen, Kiina jälkimmäisen, ja Euroopan Unioni tasapainottelee tässä välissä.

Yhdysvalloissa ja laajasti läntisessä maailmassa yritys vastuussa on ollut kysymys suhteiden rakentamisesta yritystä ympäröivään yhteiskuntaan, asiakkaisiin ja sidosryhmiin, toisin sanoen vahvasti alhaalta ylös nouseva teema. Yhdysvaltojen yritys vastuuta koskevan keskustelun merkittävä piirre on ihmisten korkea luottamus yrityksiin yli poliittisten päättäjien. Yritykset koetaan luotettavammiksi tahoiksi vastuullisuuteen liittyvien asioiden edistämiseksi kuin julkinen sektori. Siksi viimeisten vuosien aikana laajasti puhututtaneet yhteiskunnalliset keskustelut Black lives matter ja #metoo ympärillä ovat vahvasti tuoneet ennen yrityksen ulkopuolella käydyin keskustelun yritys päättäjien agendalle. Ne voidaan nähdä esimerkkeinä siitä, miten nopeastikin yltyvä keskustelu yhteiskunnallisesta vastuullisuudesta voi tuoda uusia kysymyksiä yritysten pysyvään käsittelyyn. Nämä ilmiöt rantautuvat digitaalisessa mediaympäristössä Eurooppaan ja myös Suomeen käytännössä yön yli, ja yhdysvaltalainen keskustelukulttuuri määrittelee julkisia keskusteluja myös muualla.

Kiinassa yritys vastuukysymyksiä ohjaa vahvasti Kiinan valtion omat prioriteetit ja sääntely, sekä kasvavissa määrin myös sidosryhmien odotukset yritysten vastuullisuudelle. Yrityksille vastuullisuudessa on kuitenkin merkittävimmin kysymys suhteiden rakentamisesta julkishallintoon, ja yritys vastuun sisältö onkin vahvasti valtion poliittisesti ohjaamaa. Näiden puitteissa proaktiivinen ja valtion tavoitteiden kanssa linjassa oleva yritys vastuun voi tarjota yrityksille vakuutusta toimintaan vaikuttavaa sääntelyä tai toiminnan rajoituksia vastaan ja toisaalta lähinnä valtion ohjaukselle ulkoistettu asia.

Toiminnallisesti kiinalainen yritys vastuun on vahvasti hyväntekeväisyyslähdistä, toisin sanoen erilaisiin yhteiskunnallista vaurautta edistäviin hankkeisiin osallistumista sen sijaan, että ensisijaisesti keskityttäisiin oman toiminnan suorien vastuullisuus kysymysten ratkaisemiseen. Tämä siitä huolimatta, että yhtenäiset ja laissa vaaditut raportointikäytännöt kuten ESG, sekä yritysten oma voimakas kansainvälistyminen ovat viimeisten vuosikymmenten aikana kiihdyttäneet yritys vastuuta myös yritysten omissa toiminnassa. Kasvava kotimainen ja kansainvälinen paine mm. ympäristökysymyksissä ovatkin tuoneet asiakkaisiin ja yhteiskuntaan muuten suuntautuvan vastuullisuuden yritysten päättäjien pöydille, vaikka teema vahvasti on edelleen ylhäältä alas johdettua ja usein taloudellisten prioriteettien varjossa.

EU:ssa edellä kuvattuihin merkittäviin markkinoihin suhteutettuna vastuullisuus tulee yritysten agendalle sekä ylhäältä-alas että alhaalta-ylös syntyvän paineen kautta. Niin asiakkaat ja sidosryhmät kuin julkishallinto odottavat yksityiseltä sektorilta enemmän vastuullisuutta niin omassa toiminnassa kuin yhteiskunnassa yleisesti. Tämä näkyy viimeisten vuosikymmenten aikana kasvaneena kysyntänä vastuullisille yrityksille ja tiukentuneena vastuullisuuden sääntelynä ja ohjauksena. Ranskassa, Saksassa, Norjassa, Sveitsissä ja Isossa-Britanniassa on otettu käyttöön kansallisia yritysvastuulakeja, ja asian selvittäminen on myös kirjattu pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmaan.

EU-tasolla sääntelypainetta onkin kasvava. Jo toimeenpantu EU-taksonomia määrittelee kestäviä toimintatapoja ja ratkaisuja, ja taksonomiakehikkoa ollaan laajentamassa koskemaan myös sosiaalista kestävyyttä sekä luonnon monimuotoisuutta. Lisäksi EU:ssa on työn alla koko unionin kattava yritysvastuudirektiivi, joka tuo ihmisoikeuksia, ympäristöä, sekä hallintoa koskevia pakollisia huoletellisuus- ja vastuullisuusstandardeja EU:n sisämarkkinoilla toimiville yrityksille sovellettavaksi koko niiden arvoketjussa. EU:n vastuullisuusraportointidirektiivi taas tuo vuonna 2023 ESG-raportointivelvoitteet pakollisiksi kaikille listautuneille suuryrityksille ja vuoteen 2026 mennessä myös listautuneille PK-yrityksille, sekä antaa mahdollisuuden ja sovelletut käytännöt

pien- ja listautumattomille PK-yrityksille vapaaehtoiselle raportoinnille. Viimeistään nämä tuovat yritysvastuun sääntelyn ja sen raportointikäytännöt kotimaisenkin sääntelyn ja ohjauksen piiriin.

Lisäksi nykyinen komissio on lanseerannut missioita, jotka ovat EU-mittaisia koordinoituja toimia kestävyysasteissa tarvittavien resurssien yhdistämiseksi rahoitusohjelmien, politiikanteon ja sääntelyn sekä muiden toimien osalta. Niillä pyritään aktivoimaan julkisia ja yksityisiä toimijoita unionin alueella jäsenvaltioista yrityksiin ja sijoittajiin todellisen ja kestävä muutoksen aikaansaamiseksi. Nykyiset missiot liittyvät ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, syöpien ehkäisyyn ja hoitoon, merien ja vesistöjen ennallistamiseen, ilmastoneurtaaleihin kaupunkeihin, sekä maaperän terveyden parantamiseen. Missioilla EU pyrkii luomaan selkeitä kestävyystavoitteita, joiden saavuttaminen vaatii yhteiskuntien eri sektoreiden yhteispeliä ja uusien ratkaisujen innovointia.

Vapaaehtoisuus vai sääntely? Ei joko-tai vaan molempia tarvitaan kilpailuedun luomiseen

Vastuullisuuden sääntely ja sääntelypaine ovat lisääntyneet ja laajentuneet kattavammiksi, ja merkittävä osa selvitykseen osallistuneista Teknologiateollisuuden yrityksistä näkee tämän kehityksen jatkuvan tulevaisuudessakin. Paine vastuullisuuden edistämiseksi kasvaa niin sidosryhmien ja julkisen sektorin parissa kuin yritysten itsensä joukossa.

Teknologiateollisuuden yritykset kokevat vapaaehtoiset toimet nopeimmaksi ja tehokkaimmaksi tavaksi vastuullisuuden edistämiseksi, mutta sääntelylläkin nähdään hyötyjä. Kotimaisen sääntelyn koetaan osittain paremmin voivan ottaa huomioon paikallisia erityisolosuhteita, kun taas EU:n tasolla tapahtuva sääntely voi tehokkaammin luoda yhdenmukaisia edellytyksiä kilpailuedun rakentamiselle kansainvälisillä markkinoilla.

Osa selvitykseen osallistuneista yrityksistä kokee sääntelyn ja sääntelypaineen tärkeiksi keinoiksi tuoda vastuullisuus yritysten agendalle ja parhaimmillaan strategian ytimeen. Sääntelyn hyvinä puolina nähdään, että sillä voidaan parhaimmillaan luoda edellytykset vastuullisuushaasteiden ratkaisujen skaalaamiselle edelläkävijöiden eduksi, luoda yhtenäiset pelisäännöt ja tulkinnot vastuullisuuskysymyksiin ja edistää innovointia. Ne jotka onnistuvat ennakoimaan vastuullisuuden kehitystä ja osallistumaan edelläkävijyyden ansiosta ratkaisujen pohtimiseen yli sektoreiden ovat hyötäneet etupainotteisesta vastuullisuudesta niin vaikuttavuuden kuin taloudellisen tuloksen näkökulmista.

Vastuullisuuden sääntelyyn liittyy kuitenkin paljon epävarmuuksia tulevaisuuden suhteen. Teknologiateollisuuden yritykset kokevat myös, että nykyisen kaltainen vastuullisuuden sääntely voi paikoittain hidastaa yhteisten tavoitteiden saavuttamista. Alati muuttavana teemana on usein mahdotonta ennustaa miten jokin asia tai vastuullisuuden ulottuvuus kehittyi toimintaympäristön epälineaarinessa ja kiihtyvässä muutoksessa.

Vastuullisuuden sääntelykehikkoa ei tulisi asettaa samanaikaisesti liian yksityiskohtaisesti liian kauas tulevaisuuteen. Sen sijaan sääntelyn tulee luoda edellytykset kehitykselle, tarkentua ja muuttua toimialakohtaiseksi askel askeleelta haasteiden ja ratkaisujen hahmottuessa tarkemmin mm. edelläkävijöiden kokemusten ja tieteellisen näytön lisääntyessä. Liian aikaisin liian tarkaksi luotu sääntely voi osua toimijoihin tavalla, joka ehkäisee skaalattavien ratkaisujen löytymistä yhtä tehokkaasti kuin vapaaehtoisuuden ja sääntelyn yhteispelillä.

Sääntelyn on tärkeä antaa tilaa uusien teknologioiden synnylle ja eri sektoreiden väliselle dialogille, miten niitä ohjataan. Selvitykseen osallistuneiden Teknologiateollisuuden yritysten toive sääntelylle onkin, että yksittäisten ratkaisujen ja teknologioiden suosimisen sijaan vastuullisuuden sääntelyn tulisi luoda kunnianhimoiset tavoitteet ja selkeät pelisäännöt niiden saavuttamiseksi, jättäen tilaa innovaatioiden kehitykselle.

Toisin sanoin sääntelyn tulee antaa ennakoitava suunta mihin tulevaisuus on menossa, sekä auttaa eri sektoreita tulkitsemaan vastuullisuuskysymyksiä ja haasteita yhtenäisellä tavalla rajoittamatta liikaa keinoja, joilla tavoitteet voidaan saavuttaa.

Toimimalla vastuullisuushaasteiden parissa vapaaehtoisesti ja etupainotteisesti voivat yritykset käydä yhteiskunnallista keskustelua siitä miten niitä tulisi ratkaista. Vapaaehtoisuuden ja sääntelyn suhde ei ole joko-tai-kysymys, vaan kysymys on siitä ketkä ovat määrittelemässä vaatimuksia ja tapoja edistää vastuullisuutta. Tehokkaalla ja laajalla vastuullisuuden itse-sääntelyllä yksityinen sektori voi välttää lisäsääntelyä, mutta sääntelypaineen trendi ei näytä laskevan. Tämä luo kuitenkin mahdollisuuksia kilpailuedun luomiselle etupainotteisilla vastuullisuustoimilla.

Laajemman markkinan kunnianhimoisesta ja tavoiteorientoituneesta sääntelystä hyötyvät suomalaiset Teknologia-teollisuuden yritykset, jotka monesti ovat jo kansainvälisiä verrokkejaan pidemmällä vastuullisuudessa. Suomalaiset yritykset Pohjois-Eurooppalaisten verrokkien kanssa ovat onnistuneet kasvattamaan etumatkaa esimerkiksi ESG-asioissa, jotka periaatteessa edistävät pohjoismaisten yritysten vakiintunutta toimintaa ympäristön ja sosiaalisen kestävyuden sekä

hyvän hallintotavan parissa. Yritykset ovat tähän mennessä jo olleet mukana määrittämässä globaalien markkinoiden vastuullisuusvaatimuksia toimimalla edelläkävijöinä vastuullisuuden teemojen parissa sekä niiden eteenpäinajamisessa. Vastuullisuuden sääntelyn tuleekin pyrkiä luomaan toimintaympäristö, jossa kilpailuetua saadaan menemällä jatkuvasti minimivaatimuksia pidemmälle.

Teknologia-teollisuus ry haluaa edistää sellaista vastuullisuuden sääntelyä, joka luo yhdenmukaiset pelisäännöt kansainvälisestäkkin näkökulmasta, palkitsee edelläkävijyyttä ja kannustaa uusien ratkaisujen ja teknologioiden innovointia, jaettavaa autonomiaa ratkaisujen luomisessa ja alojen sekä sektoreiden välistä vertaisoppimista.

Miksi vapaaehtoisuus?

Ydinkysymys yrityksille on selkeä: haluammeko itse olla mukana määrittelemässä markkinoiden kehityssuuntaa vai ulkoistammeko vastuun siitä esimerkiksi pelkästään lainsäätäjälle?

Teknologiатеollisuuden yritykset haluavat, että yrityksillä on aktiivinen rooli yhteiskunnan positiivisessa muutoksessa. Selviytyksemme mukaan ne yritykset, jotka ovat siirtyneet yksittäisistä ja erillisistä vastuullisuusstrategioista vastuulliseen strategiaan, ovat saaneet tuloksia aikaan niin yleisen vastuullisuuden kuin myös taloudellisen tuloksen osalta. Yritysten mukaan etupainotteisuus vastuullisuudessa kääntyy niin vaikutuksiksi kuin rahaksikin.

Teknologiатеollisuuden yritykset näkevät vastuullisuuden kunnianhimoisen ja vapaaehtoisen edistämisen nopeimpana tapana vaikuttaa aikamme suuriin yhteiskunnallisiin kestävyysasteisiin. Vastuullisuus on kuitenkin jatkuvasti liikkuva maali. Emme juuri nyt välttämättä tiedä, mikä vastuullisuuden tarkka, mahdollisesti yllättäväkin kysymys nousee yrityspäätäjän pöydälle esimerkiksi viiden vuoden päästä. Sen tiedämme, että ympäristökysymykset tulevat monimutkaistumaan, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden teemat nousevat eturintamaan ja keskustelu yritysten yhteiskunnallisen roolin muutoksesta tulee jatkumaan.

Tulevaisuussuuntautuneet, vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ovat tehokas tapa navigoida muutosta. Tiedämme, että vastuullisuus, missiolähtöisyys ja sääntelypainne tulevat olemaan keskeisiä

taloudelliseen toimintaan vaikuttavia seikkoja tulevaisuudessa. Ne kaikki kertovat muutoksen suunnasta ja asioista, johon tarvitaan uusia ratkaisuja ja lähestymistapoja. Vapaaehtoiset, haasteita ratkaisevat toimet antavat mandaatin osallistua keskusteluun: mihin ja milloin sääntely on tehokas - ja mihin vähemmän tehokas - työkalu, ja mitä ylipäänsä kannattaa säännellä ja kuinka yksityiskohtaisesti. Tämä keskustelu rakentaa vuoropuhelua lainsäätäjien kanssa, mahdollistaa edelläkävijyydestä palkitsemisen sekä yhteisen tulevaisuuskuvan rakentamisen yli sektorirajojen. Tällä vältämme ajatusmalleja, jotka pohjautuvat menneisyyteen ja lukitsevat vain tiettyjä ratkaisuja vuosikausiksi eteenpäin. Uudenlaiset joustavat ja jatkuvasti kehittyvät yhteistyön mallit ovat erityisen tärkeitä vastuullisuuden edistämiseksi epälineaarisesti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Etupainotteinen vastuullisuuden edistäminen auttaa ennakoimaan tulevaisuutta, ja vastuullisuustoimien vaikuttavuuden seuranta kertoo meille missä saamme tuloksia aikaan. Se on dataa ja tietoa muuttuvassa maailmassa, jossa epävarmuus usein halvaannuttaa tai toimii selityksenä tekemättömyydelle. Sidosryhmien vaatimusten ja vastuullisuuden sääntelypaineen kasvu kumpuavat yhteiskuntien tarpeesta muuttaa suuntaa toimintaympäristön muuttuessa. Globaalit megatrendit väestön ikääntymisestä ilmaston lämpenemiseen, luontokatoon ja digitalisaatioon pakottavat kaikkia yhteiskuntien sektoreita muuttumaan kiihtyvällä tahdilla.

Viimeisten vuosien globaalit kriisit ovat osoittaneet yritysjohtajien pöydille nousevien asioiden ennustamisen hankaluuden lisäksi sen, että yrityksillä on mahdollisuus panna liikkeelle resursseja yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseksi. Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ja niiden vaikuttavuuden seuraaminen tuottavat kaikkeen tähän arvokasta dataa.

Selvitykseen osallistuneiden Teknologiateollisuuden yritysten omat vastaukset tukevat näkemystä, että vastuullisuuden vapaaehtoisessa ja etupainotteisessa edistämässä ei ole kyse ylimääräisten kestävyyslinssien lisäämisestä omaan nykytoimintaan. Maailma ja toimintaympäristö muuttuvat joka tapauksessa käynnissä olevien kehityspolkujen vaikutuksesta. Etupainotteinen toiminta ja siihen kannustaminen on tehokas sekä nopein tapa edistää muutosta vastuullisempaan suuntaan yhdessä.

Myös kilpailuetujen kehittämisen näkökulmasta vapaaehtoiset toimet ovat avainasemassa. Ilman niitä yritys toimii ulkoisten paineiden sanelemana omassa vastuullisuustyössään, sekä asettaa oman liiketoimintansa strategisen kehityksen ja keskeisiä päätöksiä kilpailijoiden ja sääntelyn määriteltäviksi.

Yritysten vastuullisuusmatka on jo alkanut. Teknologiateollisuuden yritykset ovat tällä matkalla jo pitkällä, ja vapaaehtoiset toimet ovat keskeisessä roolissa:

1. Vapaaehtoisuus luo uutta tietoa ja dataa toimien pohjaksi

Yritysten yhteiskunnallinen rooli sekä toimijuus on väistämättä laajenemassa. Oman toiminnan jalanjäljen pienentämisen lisäksi vastuullisuuskädenjälki ja kyky vaikuttaa omaan arvoketjuun sekä ekosysteemiin vaativat laajaa yhdessä tekemisen kulttuuria, yhteistyötä yritysten kesken ja aktiivista vuoropuhelua lainsäätäjän kanssa. Näihin keskusteluihin vapaaehtoisista toimista syntyvä tieto tuo tulevaisuuteen katsovan näkökulman.

Vapaaehtoisuus auttaa kääntämään keskustelua kohti konkretiaa

Liian usein vastuullisuudesta puhutaan abstraktioiden kautta. Vapaaehtoiset, etupainotteiset toimet tuovat vastuullisuuden edistämisen konkretian tasolle, ja todistavat yritysten kyvyn toimia, myös ilman lisäsääntelyä.

2. Vapaaehtoisuus luo kulttuuria

Vapaaehtoiset toimet rakentavat vastuullista toimintakulttuuria ja näyttävät esimerkkiä. Keskeisiä työkaluja tähän ovat arvot ja niiden toteutumisen seuraaminen, vastuullisuuden asettaminen oman tuote- ja palvelukehityksen ytimeen, mutta myös esimerkiksi vastuullisuustavoitteiden vieminen osaksi palkkio- ja kompensatiojärjestelmiä. Suomalaisyrityksissä on aina arvostettu esimerkiksi johtamista ja tekoja sekä tuloksia pelkkien aikomusten sijaan. Vapaaehtoisilla toimilla pelaamme vahvuuksillamme.

3. Vapaaehtoisuus rakentaa vastuullista strategiaa

Vapaaehtoisuus on mahdollisuus uudistaa oman yritystoiminnan ydintä. Se helpottaa näkemään, minne investointeja kannattaa suunnata ja miten asiakkaiden tarpeisiin vastataan. Sen avulla voidaan myös hahmottaa, miten moderni, kannattava liiketoiminta rakentuu kestävästi pitämällä keskustelun yrityksen yhteiskunnallisesta roolista jatkuvana osana toimintaa.

4. Vapaaehtoisuus yhdistää eri sidosryhmät

Kukaan ei pysty muuttamaan maailmaa yksin. Vapaaehtoiset vastuullisuustoimet ja niistä kertyvä data mahdollistavat eri sidosryhmien yhteentuumisen niin yrityksen sisällä kuin ulkoisestikin. Tiedon jakaminen ja vertaisoppiminen siitä, missä vaikuttavuutta syntyy, ovat tehokkaita tapoja viedä muutosta eteepäin. Vapaaehtoisuus myös mahdollistaa osallistumisen keskusteluihin markkinoita koskevan ohjauksen kehityksestä.

Teknoliateollisuuden yritykset voivat toimia vastuullisuuden edelläkävijöinä ja muuttaa markkinaa omaksi, asiakkaiden ja koko yhteiskunnan eduksi. Jatketaan tätä työtä.